VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 29 — Vol. LIV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, huhtik. 9 p. — Thursday, April 9, 1970

Canada aikoo laajentaa aluevesiään

Ontarion varattomille luvataan korottaa sosiaalihuoltomaksuja – vapaan sairaalavakuutuksen saanti helpottuu

Ottawa. — Hallitus esitti keskiviikkona alahuoneen istunnolle ehdotuksen laiksi, minkä perusteella Canadan aluevesirajaksi määriteltäisiin nyt voimassaolevan 3 mailin asemesta 12 mailia.

Hallitus ehdottaa tämän suoritettavaksi Meri- ja kalastusaluelakiin — Territorial Sea and Fishing Zones Act — tehtävän muutoksen perusteella. Noin 50 maata on jo laajentanut aluevetensä 12 mailin rajaan.

Tämän siirron pääasiallisempana tarkoituksena on saada kontrolloiduksi ulkomaalaisten laivojen saastutusmahdollisuus Canadan rannikolla.

Torstaina esitettyyn muutosehdotukseen sisältyy myös määritelmä, jonka perusteella hallitus voi sulkea (ulkomaalaisilta) sellaisia suuria vesistöjä kuin esimerkiksi Bay of Fundy kalastusalueiden suojelemistarkoituksessa.

Samaan aikaan pääministeri Pierre Trudeau ilmoitti, että Canada ei kunnioita enää Haagin kansainvälisen oikeuden valtuuksia vesistöjen saastutuskysymyksessä Canadan itä- ja länsirannikolla sekä arktisella alueella.

YK:n pääsihteeri U Thantille on lähetetty tästä asiasta kirjeellinen tieto.

Pääministeri Trudeau sanoi, että tämän lakiehdotuksen perusteella ei pyritä vahvistamaan Canadan hallintovaltuuksia arktisella alueella. "Sen tarkoituksena on suojella arktista aluetta saastutusvaaraa vastaan."

Liittohallituksen sanotaan täten kiertäneen mahdollista konfrontaatiota Yhdysvaltain kanssa Canadan arktisen alueen hallintovaltuuksista. Kaikesta huolimatta Ottawassa odotettiin torstai-aamuna melkoisella jännityksellä, mitä Yhdysvalloissa sanotaan liittohallituksen lakiehdotuksesta arktisen alueen saastutuksen välttämiseksi.

Oppositiojohtajat arvostelivat jo keskiviikkona erittäin terävästi sitä kun hallitus ei esittänyt lakiehdotusta, missä määriteltäisiin Canadan arktisen alueen Canadan hallinnan alaisuuteen kuuluvaksi.

AVUSTETTAVIEN ASEMAAN HUOJENNUSTA

Toronto. — Ontarion hallitus ilmoitti keskiviikkona lainlaatijakunnan istunnossa huoltovarojen lisäämisestä niin, että siitä tulee toukokuun 1 päivästä lähtien hyötymään arviolta 95,000 varatonta ontariolaista.

Sosiaali- ja perhepalvelu-asiain ministeri John Yaremko selitti yleiseen avustuslakiin (General Welfare Assistance Act) tehtävää muutosta koskien sekä lyhytaikaisen että pitkäaikaisen avustuksen antamista.

Suunnitelman hinnaksi on arvioitu $18.5 miljoonaa, mistä summasta lankeaa toinen puoli maakunnan ja toinen puoli liittohallituksen ja kuntien maksettavaksi.

Hallituksen arvion mukaan 62,000 avustusta nauttivasta perheestä tulee noin 60,000 saamaan lisäavustusta ja 45,000 yleisavustusta nauttivasta 35,000.

Selittäen näiden uusien säädösten käytännöllistä merkitystä mr Yaremko esitti seuraavanlaisia esimerkkejä:

— Leski, jolla on kolme lasta, tulee saamaan avustusta $262 kuukaudessa (nyt $238).

— Pysyvästi työhön kykenemätön mies, jolla on vaimo ja kaksi lasta, tulee saamaan $279 kuukaudessa (nyt $253).

— Yksinäinen sokea henkilö, joka saa nyt $115, tulee saamaan toukokuun 1 pn jälkeen $145.

Sosiaalihuoltoa (köyhyydenavustusta) saavien aseman parantamiseksi säädetään myös, että perheavustusta nauttivat voivat ansaita $25 kuukaudessa ilman avustuksen vähentämistä ja sen lisäksi $12 kuukaudessa kutakin huollettavaa lasta kohti.

Sokeiden ja liikuntakyvyttömien matkustusavustusta korotetaan kolmeenkymmeneen dollariin kuukaudessa (nykyisten avustusmäärien ollessa $10 ja $15).

Korkein asumisavustus lämmitettyissä asunnoissa asuville perheille nousee kymmenellä dollarilla eli 95 dollariin kuukaudessa.

— Vanhuudeneläkettä nauttiville, jotka ovat oikeutettuja saamaan ilmaisen lääke- ja sairaalavakuutuksen, korotetaan korkein tuloraja $1,700 dollarista 2,000 dollariin vuodessa yksityisten kohdalta ja 3,000 dollarista 3,500 dollariin pariskuntien kohdalta.

Mr. Yaremko sanoi, että noin 80,000 henkilöä on Ontariossa saanut tämän lääkintä- ja sairaalavakuutuksen ilmaiseksi, mutta hän ei voi arvioida kuinka moni tulee täyttämään kelpoisuusvaatimukset tämän uuden säädöksen perusteella.

Saigonin veteraaneille annettiin kyynelkaasua

Saigon. — Saigonin sotilasjuntalta parempia elinmahdollisuuksia vaatineiden raajarikkoisten sotaveteraanien joukkoon ammuttiin tiistaina poliisien toimesta kyynelkaasukranaatteja. Poliisit ja sotilaat nostivat myös piikkilankaesteet presidentin palatsin ja kansalliskokoustalon ympärille Saigonin juntan raajarikkoisten sotamiesten mielenosoituskulkueen ehkäisemiseksi.

Sotaveteraanien mielenosoitukseen osallistui raajarikkoisia rullatuoleilla kulkeneita invalideja ja sodassa näkönsä menettäneitä sokeita.

Koululaisten päässä täitä

Toronto. — Noin 60—70 koululaista joutui olemaan tiistaina kotona Wilson Heights Junior High koulusta kun koulussa on puhjennut "pieni" täiepidemia, jota koulun johtohenkilöiden sanotaan yrittäneen "salata".

North Yorkin terveysvirkailija tri George Sweet sanoi, että probleema havaittiin viime viikon keskiviikkona. Tapaus on saatu kontrolliin, mutta se ei ole vielä ohitse, sanoi hän.

MONTREALIN POSTINAJURIT HYLKÄSIVÄT OTTAWAN EHDOTUKSEN

Ottawa uhkaa ryhtyä uusien ajurien värväämiseen ensi keskiviikkona — neuvotteluja jatkettanee edelleen

Montreal. — Montrealissa postia kuljettaneet kuorma-autojen ajurit hylkäsivät tiistaina miltei yksimielisesti liittohallituksen viimeisimmän ehdotuksen helmikuusta alkaen jatkuneen kiistan sopimiseksi.

Confederation of National Trades Unionin (CNTU) kuuluvat ajurit, joita on kaikkiaan 450, hyväksyivät Paul Sauve Arenalla pidetyssä kokouksessa julkilausuman, missä sanotaan, että hallituksen raha-asiain lautakunnan presidentti C. M. Drury on hyljännyt työläisten päävaatimukset: CNTU:n edustusoikeuden jatkamisen; Lapalme-yhtiön palveluksessa miesten saamien vanhemmuusetuisuuksien jatkamisen ja työpaikkaturvan myöntämisen.

Päätöslauselmassa sanotaan lisäksi, että postinajurit ovat valmiina tutkimaan hallituksen kaikkia ehdotuksia heti huomioidaan nämä kolme seikkaa.

Välittömästi kokouksen päätyttyä nämä kuorma-autojen ajurit nousivat linjaautoihin ja lähtivät Ottawaan esittääkseen siellä kantansa hallituksen edustajille.

Kokouksessa kiinnitettiin huomiota myös siihen kun useita postinajureita syytetään oikeudessa postin kuljetuksen hidastuttamisesta. Näille kuorma-auton ajureille selitettiin:

"Älkää puhuko (oikeudessa) mitään ennen kuin hallituksen joku jäsen tulee syytettyjen mukaan vastaamaan osuudestaan postin kuljetuksen hidastumisesta".

Ottawa. — Liittohallituksen raha-asiain lautakunnan presidentti C. M. Drury sanoi tiistai-iltana Montrealin postinajureille, että hallitus ryhtyy ensi keskiviikkona (15 pnä) värväämään uusia kuorma-auton ajureita, elleivät postinajurit ja heidän unionsa muuta siihen mennessä kantaansa.

Hän ilmaisi tämän kannan sen jälkeen kun hallituksen ja CNT-U:n edustajat olivat keskustelleet Montrealin postikiistasta kaksi tuntia. Tämän neuvottelutilaisuuden aikana hallitusrakennuksen ulkopuolella oli mielenosoituksessa noin 300 kuorma-auton ajuria.

Mielenosoittajat kantoivat julisteita missä tuomittiin postiasiain ministeri Eric Kieransin ja aluekehitysministeri Jean Marchandin edesottamiset tämän postikuljetuskiistan yhteydessä.

Mr. Drury puolusteli kokouksen jälkeen hallituksen kantaa väittämällä, että union vaatimusten hyväksyminen on vastoin hallituksen nykyisiä lakeja, ja että samalla kiellettäisiin näiltä työläisiltä oikeus valita union oman tahtonsa mukaisesti.

Union toimesta kehoitettiin hallitusta luopumaan nykyisestä ehdotuksestaan, mikä aiheuttaa lisää kiistoja sen sijaan, että he poistaisi ne. Union edustajat sanoivat, että kiista voidaan sopia, jos hallitus hyväksyy seuraavat korjaukset ehdotukseensa:

— Suostuu jatkamaan työläisten nykyisen union; tunnustaa ajurien palveluksen perusteella saavuttamat vanhemmuusoikeudet ja suostuu työpaikkaturvan myöntämiseen.

Kuorma-auton ajurit ja heidän unionsa eivät ole valmiina hyväksymään mr. Kieransin oikkuja, sanoivat postinkuljettajien puhemiehet.

ST. CLAIR VESISTÖN KALASTAJILLE KORVAUS

Liitto- ja maakuntahallitukset maksavat 50—50 saastutuskorvausta; Dow-yhtiölle lasku

Ottawa. — Liitto- ja maakuntahallitusten edustajat sopivat tiistaina siitä, että nämä hallitusportaat antavat etumaksuna aina miljoonaan dollariin asti korvausta ammattikalastajille ja muille St. Clair joen ja St. Clair järven saastutuksen vuoksi elinmahdollisuutensa menettäville.

Tieto tästä sopimuksesta annettiin kahden hallituselimen 2½ tuntisen neuvottelutilaisuuden jälkeen.

Ontarion voima- ja resurssiministeri George Kerr sanoi, että ennakkokorvausmaksu suoritetaan 50-50 perusteella näiden hallitusten kesken, ja että maksuja voidaan ryhtyä antamaan jo kahden kuukauden kuluttua.

Näiden hallitusten edustajien neuvotteluja jatketaan Queen's Parkissa (Torontossa) yhdessä Dow Chemical of Canada Ltdin edustajain kanssa. Mainitun yhtiön Sarnian tehdas on viranomaisten selitysten mukaan juoksuttanut elohopeaa näihin vesistöihin ja aiheuttanut kalakannan saastutuksen.

Hallitusten puolelta vaaditaan Dow-yhtiöltä korvausta kaikille niille, jotka kärsivät menetyksiä kalastuskiellon johdosta mainitulla järvellä. Myös yritetään saada yhtiö ruoppaamaan saastutetun joen pohjan tehtaansa lähettyvillä.

Mr Kerr ilmaisi mielipiteen, että yhtiö on valmiina yhteistoimintaan kummassakin tapauksessa. Mutta hän teki selväksi, että tarpeen tullen hallitus on valmiina käyttämään kaikkia menettelymuotoja, mukaan lukien rikossyytteiden nostamisen saastutuksesta, saadakseen hyvityksen yhtiöltä. Ontarion vesiresurssilain mukaan voidaan saastutuksesta ja sen jatkamisesta tuomita $500 sakkoon päivää kohti.

Mr Kerr sanoi yhtiölle annetun aikaa tilanteen korjaamiseksi huhtikuun 15 päivään mennessä. Hän sanoi myös, että Dow yhtiö ei juoksuta enää elohopeaa mainittuun St. Clair-jokeen.

Toisaalta mr Kerr selitti, että hallituksella ei ole aikomusta nostaa rikossyytöksiä Dow yhtiötä vastaan sen vuoksi, kun hallitus ei ole joutunut saastutuksesta kärsimään. Jos Dow-yhtiö kieltäytyy maksamasta hallituselimille takaisin kalastajille annettavia etumaksuja saastutuksen korvaamiseksi, silloin tulee hallitus antamaan kaiken tukensa vahingonkorvausta vaativien kalastajien ja muiden korvausvaatimuksille, hän selitti.

Koiviston hallitus on nyt toimitusministeriö

Paasio eduskunnan puhemieheksi; Kaasalainen ja Lähteenmäki varapuhemiehiksi; UNESCOn Lenin-symposiumissa Suomessa 20 maan edustajat

Helsinki. — Pääministeri Mauno Koiviston hallitus erosi viime perjantaina. Hallitus jatkaa kuitenkin toimitusministeriönä kunnes uusi hallitus on saatu aikaan. Hallitus esitti eronpyyntönsä perjantaina aamupäivällä.

Virallisten hallitusneuvottelujen käynnistämisen ajankohdasta ei silloin vielä ollut varmuutta. Hallitusneuvottelukierros alkaa kuitenkin tavallisesti eduskunnan puhemiehen ja eduskuntaryhmien edustajien käynnillä presidentin luona. Tämän jälkeen on presidentti yleensä nimennyt jonkun hallitustunnustelijaksi ja joskus myös suoraan hallituksen muodostajaksi.

Mikäli hallitusneuvottelut eivät lähde sujumaan kitkattomasti, on lähiviikkoina odotettavissa viikon kestävä "rauhoitusaika".

PAASIO PUHEMIEHEKSI

Melkein täysin ennakkoarviointien mukaisen kookonpanon sai eduskunnan puhemiehistö viime perjantaina suoritettujen äänestysten jälkeen.

Porvariryhmien tekemä ennakkosopimus puhemiehen paikan valtaamisesta keskustapuolueelle ei onnistunut, vaan puhemieheksi valittiin suurimman ryhmän, sosialidemokraattien Rafael Paasio vasemmistoryhmien ja SMP:n äänien turvin.

Varapuhemiehistön paikat täyttävät keskustapuolueen Nestori Kaasalainen ja kokoomuksen Olavi Lähteenmäki. Toiseksi varapuhemieheksi oli ehdolla myös SKDL:n Matti Koivunen, mutta sai vähemmän ääniä kuin Lähteenmäki. SMP:n rahkeet eivät tässä vaiheessa kestäneet, vaan ryhmä asettui kiltisti tukemaan kokoomusta.

Paasio sai puhemiehen vaalissa 104 ääntä ja porvarien ehdokas Kaasalainen 83 ääntä. Kaasalaisen valinta ensimmäiseksi varapuhemieheksi oli lähes yksimielinen; ääniä 196. Toisen varapuhemiehen vaalissa sai Lähteenmäki 112 ääntä ja Koivunen vasemmistoryhmien 83 ääntä. Kaksi tai kolme sosialidemokraattien edustajaa antoi äänensä kokoomuslaiselle. Rajaääniä saivat tässä vaiheessa Rihtiniemi ja Rosnell.

20 MAAN TIEDEMIEHIÄ LENIN-SYMPOSIUMIIN

Tiedemiehiä paristakymmenestä maasta saapui viikonvaihteessa Suomeen osallistuakseen viime maanantaina Tampereella avattuun YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön Unescon Lenin-symposiumiin.

Symposiumin virallisena nimenä on "Lenin ja tieteen, kulttuurin sekä opetustoimen kehitys". Pääalustukset jakaantuvat seitsemän eri maan tiedemiesten osalle. Pääteemoja on kolme: Lenin ja tieteen kehitys, Lenin ja kasvatustoimen kehityksen probleemit sekä Lenin ja kulttuuri.

Manitoba harkitsee kalastuskieltoa

Winnipeg. — Manitoban resurssiministeri Sidney Green sanoi tällä viikolla, että Manitoban hallitus harkitsee elohopeamyrkytyksen johdosta kalastuksen kieltämistä Winnipegin järven eräissä osissa ja Winnipeg-joessa.

Yhdysvaltain talouselämä edelleen laskusuunnassa

Talousmiesten keskuudessa kiinnitetään huomiota siihen mitä tapahtuu lähiaikoina

New York — Tämän (vaali-) vuoden ensimmäisen neljänneksen päätyttyä Yhdysvaltain talouselämä on selvästi laajamittaisessa, mutta ei kovin syvässä laskukaudessa.

Hetken kysymyksenä on hallituksen ja liikemaailman kannalta katsoen se, että syveneekö tämä tuotannon laskusuunta viidenneksi sodanjälkeiseksi talouslamaksi?

Yhden, laajaa kannatusta kommentaattorien keskuudessa saaneen mittatikun mukaan, Yhdysvaltain ekonomia on jo lamatilassa.

Hallituksen kauppaministeriön tilastotietojen mukaan tavarain ja palvelujen tuotanto (hinnankorotukset tasoitettuna) on todennäköisesti laskenut kuluvan vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana. Kun ekonomian "reaalituotanto" (tarkoittaa tuotantomäärää mitä ei vesitä hinnankorotukset) laski vähän myös vuoden 1969 viimeisen neljänneksen aikana,, niin tämä tarkoittaa, että kansantulossa ei ole tapahtunut nousua viimeksikuluneen 6. kk:n aikana Joidenkin tarkkailijain mielestä tämä tarkoittaa samaa kuin lama.

Tärkeintä on kuitenkin saada tarkka kuva, ei vain siitä, missä talouselämä on nyt, vaan myös siitä, minkälainen tilanne on kaiken todennäköisyyden mukaan yhdeksän kuukauden kuluttua tästä päivästä lukien, jotta hallitus voi viimeistellä inflaatiovastaiset toimenpiteensä ja samalla estää työttömyyden liika laajeneminen.

Eräissä talousmiespiireissä oletetaan kuitenkin, että ekonomian "kutistuminen" tulee jatkumaan seuraavan 9 kuukauden aikana huolimatta siitä, mitä hallitus tästä eteenpäin tekee.

Toisaalta on hallitus antanut myös merkkejä siitä, että sitä rupeaa huolestuttamaan maan talouskehityksen suunta.

POMMIT SURMASIVAT 30 KOULULASTA

Egypti sanoo Israelin ilmahyökkäyksen johdosta kuolleen ja haavoittuneen lapsia

Kairo. — Middle East-uutistoimisto kertoo Egyptin sisäministeriön ilmoittaneen, että Israelin suihkuhävittäjäkoneet surmasivat keskiviikkona ainakin 30 koululaista tehdessään hyökkäyksen Sharkian maakunnassa sijainnutta erästä kansakoulua vastaan.

Ministeriön tiedoituksessa sanottiin lisäksi, että eräs muu henkilö sai surmansa Bahr el-Bakr koulua vastaan tehdyssä hyökkäyksessä. Koulu sijaitsee n. 50 mailia Kairosta pohjoiseen.

Minsteriön antamassa lausunnossa sanottiin myös, että 36 oppilasta ja 10 muuta henkilöä haavoittui Israelin Phantom-suihkuhävittäjien hyökkäyksen aikana.

Kairon radio sanoi, että koulua vastaan tehty hyökkäys tapahtui samanaikaisesti kun Israelin koneet pommittivat Egyptin sotilastukikohtia lähellä Suezin kanavaa.

Israelin sotilasjohto myönsi Tel Avivissa aikaisemmin keskiviikkona, että Israelin sotilaslentokoneet olivat tehneet hyökkäyksiä sotilastukikohtia vastaan 18 mailia Egyptin rajan sisäpuolella.

Suihkuhävittäjät pommittivat El Kantaran ja muita alueita, ilmoitti Israelin eräs puhemies.

Hyökkäyksen kohteeksi joutuneessa koulussa opetetaan alkeisopintoja, mikä tarkoittaa, että siellä olleiden lasten ikä vaihtelee kuudesta kahteentoista vuoteen.

Tämä oli kaikkein suurin siviilihenkilöiden menetys Egyptissä helmikuun 12 päivän jälkeen, jolloin yli 80 työläistä sai surmansa Israelin ilmahyökkäyksen aikana. Tällöin haavoittui yli 90 työläistä Israelin koneiden pommittaessa erästä terästehdasta lähellä Kairoa. Israeli sanoi silloin hyökkäystä "vahingoksi".

98 sai surmansa lähellä Expo-70

Osaka, Japani. — Poliisi tiedoitti, että maanalaisen rautatien rakennustyömaan yhteydessä tapahtunut kaasuräjähdysten sarja surmasi keskiviikkona vähintään 98 henkilöä ja aiheutti vammoja 155 ihmiselle.

Räjähdyspaikalta noin 10 mailin päässä sijaitseva Japanin "ylpeys", maailmannäyttely (Expo-70) ei kuitenkaan vahingoittunut.

Räjähdykset, joiden sanotaan johtuneen kaasuvuodoista, tapahtuivat maanalaisen rautatien rakennustyömaalla. Liekkien sanotaan nousseen 100 jalan korkeuteen ja rakennustyömaan päällä kulkeneen tien tukena olleiden raskaiden rautapalkkien lennelleen lastujen lailla.

Räjähdysten ilmoitetaan tuhonneen täydellisesti useita rakennuksia ja vähintään 30 asuntorakennusta.

Ontario käytti vain $3 miljoonaa medicare-ohjelmaan

Toronto. — Ontarion NDP-puolueen johtaja Donald MacDonald syytti tiistaina lainlaatijakunnan istunnossa käydyn budjettikeskustelun aikana, että Ontarion hallitus käytti viime vuoden aikana ainoastaan $3 miljoonaa omia varojaan maakunnan sairashuoltoon määrättyään Canadan korkeimmat medicare-maksut.

Mr. MacDonald sanoi tämän sairashuoltoon käytetyn erittäin pienen summan olleen yhtenä syynä siihen, että maakunnan viime talousvuoden budjetti osoitti 10 miljoonan dollarin ylijäämää.

NDP:n johtaja sanoi lisäksi, että maakuntahallitus tulee käyttämään omia varojaan ainoastaan $3 miljoonaa 1970—71 talousvuoden aikana medicareen ja muihin terveysohjelmiinsa. Tämä on ensimmäinen täysi talousvuosi kun medicare on voimassa Ontariossa

VIIME TIEDOT

Toronto. — Dow Chemical yhtiö, jonka Sarnian tehtaasta St. Clair jokeen juoksuttama elohopea on myrkyttänyt mainitun joen ja myös St. Clair järven kalakannan, on kieltäytynyt maksamasta korvausta niille ammattikalastajille ja muille, jotka ovat tämän saastutuksen vuoksi menettäneet elinkeinonsa harjoittamismahdollisuuden. Yhtiö perustelee kielteistä kantaansa sillä että saastutukseen on voinut syyllistyä muitakin laitoksia. Hallituksen sanotaan kuitenkin vaativan edelleen, että Dow-yhtiön tulee maksaa korvaus saastutuksensa uhreille.

Arichat, N. S. — Liittovaltion viranomaiset tiedoittivat eilen, että Nova Scotian rannikolla uponneen tankkilaivan Arrown peräosasta on pumppuamalla saatu pois miltei kaikki öljy. Samalla ilmoitettiin, että kahteen osaan katkenneen tankkilaivan etuosassa ei ole kovinkaan paljoa öljyä.

Toronto. — Sulattimojen ilmaan laskema rikkihappo hidastuttaa valkomäntyjen kasvua 760 neliömailin suuruisella alueella aiheuttaen vuosittain $170,000 vahingot Sudburyn seudulla. Tällaisen arvion esitti keskiviikkona maakuntahallituksen edustaja tri Samuel Linzon selittäen, että rikkihapon aiheuttamat vahingot on todettu paljon laajemmallakin alalla — aina 70 mailin säteellä sulattimosta. Hän esitti nämä syytökset ilman saastutusta käsittelevässä konferenssissa Park Plaza hotellissa ptämänsä puheen yhteydessä.

Moskova. — Kenraalieversti Nikolai Novikov, joka komensi toisen maailmansodan aikana Stalingradin historiallisissa taisteluissa Neuvostoliiton tankkijoukkoja on kuollut äkkiä. Hän oli 69 vuoden ikäinen.

MARIJUANA VAARALLISTA – TUHOAA NUORIA

Washington. — Marijuana ei vie välttämättä käyttäjäänsä heroinin orjaksi, mutta se on vaarallista huumausainetta ja voimakkaina annoksina se voi aiheuttaa joillekin kroonisille käyttäjille aivovaurioita.

Tällaisen toteamuksen esitti tiistaina kolmivuotisen tutkimuksen perusteella USA:n edustajakamarin erikoiskomitea.

Mainittu komitea toteaa, että marijuanan käytöstä on USA:ssa kehittynyt $850 miljoonan "liikeala", ja sen käyttö aiheuttaa nuorille amerikkalaisille traagisia elämänkokemuksia. Toisaalta huomioidaan kuitenkin, että nykyään voimassa olevat ankarat rangaistukset marijuanan käytöstä johtavat lain kunnioituksen heikkenemiseen. Tämän vuoksi olisi komitean mielestä rangaistuksia lievennettävä.

Komitea ehdottaa korkeintaan yhden viikon vankilatuomiota ensikertalaisille marijuanan käyttäjille, ja että tämän viikon aikana tällaisen henkilön olisi pakko osallistua kursseihin huumausaineiden väärinkäytöstä.

"Nykyinen huumausaine-kulttuuri hävittää nopeasti lain kunnioitusta", sanoi komitean puheenjohtaja Claude Pepper (D. Fla) ja se vaikeuttaa oikeuslaitosta amerikkalaisten elämän ja omaisuuden suojelemisessa".

Komitean 120 sivua käsittävässä raportissa todetaan, että marijuanan käytön ansiosta nousi vv. 1960-68 huumausaineiden käytöstä vangittujen määrä 322-prosenttisesti. Marijuanan käytöstä pidätettyjen lukumäärä oli viimeksimainittuna vuotena 167,177, joista 43,200 alle 18-vuotiaita ja 6,243 alle 15-vuotiaita.

Vancouver. — RCMP:n eräs puhemies tiedoitti tiistaina, että Vancouverin historian suurimmassa huumausaineratsiassa on jo pidätetty 47 henkilöä, joita syytetään huumausaineiden laittomasta kaupustelusta. Poliiseilla on vangitsemismääräys 97 henkilön kohdalta, joista 16 alaikäistä ja 8 naista. Yli 50 Vancouverin ja RCMP:n poliisia osallistui maanantaiseen ratsiaan.

Poliisit toimivat niiden tietojen perusteella mitä saatiin RCMP:n neljältä jäseneltä, jotka tunkeutuivat huumausaineiden kaupustelijain asiakaspiiriin. Kaksi heistä esiintyi hippeinä ja kaksi muuta tunkeutui kaupustelijain joukkoon.

Ottawa. — Täällä tuomittiin tiistaina 19-vuotias Robert Brown LSD-nimisen huumausaineen hallussapidosta viideksi vuodeksi vankilaan.

New York. — Täkäläiset poliisiviranomaiset takavarikoivat tiistaina Bronxsista lähes 25 paunaa puhdasta heroinia. Viranomaisten arvion mukaan takavarikoidun heroinin arvo on $7 miljoonaa. Neljä henkilöä tuli ratsian yhteydessä pidätetyiksi.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Quebecin vaaleista

Näyttää siltä, että Quebecissa käydään tavallista "kuumempi" vaalikampanja. Vaalit suoritetaan, kuten tiedetään, huhtikuun 29 päivänä, eli vajaan kolmen viikon kuluttua.

Valitettavana seikkana tässä yhteydessä on pidettävä työväenpuolueiden vaikutusvallan ja järjestöllisen voiman heikkoutta Quebecissa. Se vaikuttaa osaltaan siihen epärealiseen tunnelmaan, mikä Quebecin vaalikampanjasta on tähän mennessä saatu maakunnan ulkopuolelle.

Tuntuu siltä kuin nykyinen hallituspuolue, pääministeri Jean-Jacques Bertrandin johtama Union Nationalen hallitus olisi näissä vaaleissa "selkä seinää vasten", kuten sanotaan. Tähän viittaavat ne propagandalliset otteet, mihin hallituspuolue on turvautunut. Yleisenä tapana on, että hallituspuolueet ovat muita "maltillisempia" vedoten valitsijoihin "omien saavutusten" ja uusien lupausten perusteella. Näitä perinteellisiä menetelmiä ei Union Nationalen hallitus pidä kuitenkaan riittävinä, koska se turvautuu yhtäältä ultimaattumiohjelmaan Ottawaa vastaan ja toisaalta separatistien Parti Ouebecoisin ohjelman hyväksikäyttöön.

Ottawalle esitettyjen ultimaattumimuotoisten vaatimusten avulla on tarkoitus saada liittohallitus valitsijain silmien edessä syypääksi Quebecin joukkotyöttömyydestä, huonosta palkkatasosta ja muista pulmista. Kun liberaalipuolue on muodostanut liittohallituksen, niin tällä taktiikalla yritetään tietenkin lyödä mahdollisimman kovasti myös Quebecin liberaalipuoluetta, mikä sivumennen sanoen tuntuu olevan Ottawan, eikä ainoastaan liittohallituksen, "valkoinen toivo" näissä vaaleissa.

Uhkaamalla järjestää kansanäänestyksen Quebecin itsenäistymiskysymyksestä, ellei liittohallitus laadi vuoteen 1974 mennessä uutta perustuslakia, huitaistaan myös kahteen suuntaan, sekä liberaaleja että maakunnan itsemääräämisoikeutta vaativaa Parti Quebecoisia vastaan.

Ja kun työväenpuolueet ovat Ouebecissa heikkoja, kuten on jo todettu, järkevien ja ajankohtaisten kysymysten käsittely jää pakosta toisarvoiseen asemaan näissä vaaleissa.

Me luonnollisesti toivomme sekä Quebecin että Canadan liittovaltion etujen vuoksi, että näissä vaaleessa kirkastuisi quebeciläisille työväen itsenäisen poliittisen roolin tärkeys.

Vaalikampanjan nykyisessä vaiheessa on turhaa esittää mitään ennusteluja, mutta mahdollista on, että mikään puolue — hallitseva Union Nationale puolue, liberaalipuolue, Parti Quebecois, Creditiste-puolue ja työväenpuolueet — ei saa näissä vaaleissa riittävästi kannatusta hallituksen muodostamiseksi "omin voimin". Todennäköistä on, että edessä on jonkinlaisen kokoomushallituksen muodostamisen välttämättömyys, mikä sellaisenaan ei olisi lainkaan hullumpi ajatus Quebecin väestön etuja silmällä pitäen. Mahdollista on myös äänien jakaantuminen niin, että uudet vaalit on pidettävä lähitulevaisuudessa. "Perästä kuuluu", kuten sanotaan. Mutta vaalipäivään mennessä voidaan odottaa poliittisen ilmapiirin suurta kuumenemista Quebecista.

Kaakkois-Aasian tilanteesta

Puhuen Kambodzhan vallankaappauksen merkityksestä, Suomen Sosialidemokraatti totesi, että sen "taustana on Vietnamin sodan asteittainen laajentuminen lähes kaikkialle Kaakkois-Aasiassa. Kambodzhan vallansiirron jälkeen alueen kartta on muuttunut amerikkalaisten eduksi. Tämä voimatasapainon järkkyminen uhkaa muuttaa Kaakkois-Aasian kehityksen suunnan ratkaisevasti pahempaan päin."

Edelläkerrottu osuu selvästi naulan kantaan.. Kambodzhan keikaus, missä olivat ja on yhä Yhdysvaltain tiedustelupalvelun CIA:n sormet pelissä, ei voi johtaa mihinkään muuhun kuin tilanteen pahenemiseen Kaakkois-Aasiassa. Kaiken lisäksi tämä on vain osa tilanteen pahenemisen kokonaiskuvasta.

Päivä päivältä tulee ilmeisemmäksi, että presidentti Nixonin ohjelma ei pyrikään Kaakkois-Aasian tilanteen rauhoittamiseen; ei amerikkalaisten sotilaiden kotiuttamiseen eikä Vietnamin verilöylyn lopettamiseen. Niinsanottu "vietnamilaistuttamisoppi" pyrkii tietenkin amerikkalaisten miesmenetysten vähentämiseen Vietnamin sodassa, mutta ei sodan lopettamiseen muuten kuin USA:n imperialismin voiton puitteissa, mikä on tietenkin yhtä kaukana kuin ennenkin.

Viimepäivien tapahtumat Kaakkois-Aasiassa osoittavat, että Indokiinan niemimaa on kokonaisuudessaan joutumassa presidentti Nixonin "vietnamisoimisen" uhriksi. Yhdysvaltain armeija, diplomatia ja tiedustelupalvelu CIA ovat pelanneet yhteen, ja seurauksena on puolueettomiksi julistettujen Laosin ja Kambodzhan joutuminen yhä tiiviimmin mukaan tähän strategiaan jonka päämääränä näyttää edelleen olevan USA:n sotilaallisen voiton saavuttaminen Etelä-Vietnamissa ja amerikkalaisten joukkojen jääminen valvomaan koko aluetta ikuisiksi ajoiksi.

Yhdysvaltain toimesta ei ole vuoden 1962 Geneven sopimuksen jälkeen kunnioitettu Laosin puolueettomuutta. Kambodzhaa on "vietnamilaississien" liikkeiden varjolla pommitettu useaan otteeseen. Laos on jo nyt selvästi USA:n joukkojen uusi taistelutanner, vaikka sitä ei julkisuudessa vielä myönnetäkään.

Erityisen vaaralliseksi on Kaakkois-Aasian tilanne muuttunut Kambodzhan vallankaappauksen jälkeen. Uudet vallanpitäjät, jotka ovat saaneet tähän mennessä tunnustuksen vain USA:lta ja Saigonilta, tosin vakuuttavat puolueettomuutta vedoten jopa YK:n pääsihteeriin. Vaatimukset "vietnamilaisten sissien poistamiseksi" kuitenkin osoittavat, että kyseessä on USAn mielenmukainen "puolueettomuus" jonka päämääränä on kaikenlaisen kansallisen vapautusliikkeen tukahduttaminen, totesi SKDL:n äänenkannattaja Kansan Uutiset viime torstaina.

Yhdysvaltain toimesta — ja tietysti porvarillisten tiedotusvälineiden säestämänä — leimataan jokainen isänmaallinen vapautusliike Kaakkois-Aasiassa "pohjois-vietnamilaiseksi". Näitä pohjois-vietnamilaisia sotavoimia on muka kaikkialla missä talonpojat ja työläiset nousevat sortajiaan ja niiden amerikkalaisia taustamiehiä vastaan.

Dmitri Gudkov:

LENIN JA IHMISKUNNAN NYKYPÄIVÄ

Mitä lähemmäksi tulee V. I. Leninin syntymän 100-vuotispäivä, sitä suurempi levottomuus kuvastuu tälle suurelle merkkipäivälle omistetuissa porvarillisten lehtien kirjoituksista. Yhä enemmän voimia uhrataan turhiin yrityksiin vastustaa ihmisten syvällisiä ajatuksia Leninistä, joilla oli todella mittaamaton vaikutus maailman kohtaloihin. Nämä yritykset ovat peräisin yhdestä tai useammasta keskuksesta, joissa laaditaan analyyttisten laskukoneiden avulla avokätisesti rahoitetun anti-leniniläisen propagandan teesejä. Koko tämä propaganda nojaa yksiin ja samoihin valheellisiin tulkintoihin ja vääristelyihin.

Millaisia nämä menetelmät ovat?

Ensinnäkin valtava inhimillinen ja poliittinen kiinnostus Leniniä, hänen oppiaan ja toimintaansa kohtaan yritetään hukuttaa länsimaissa kutsuttuun "triviaalisuuteen". Kysymys on suurmiehen elämäkerran lukuisista yksityiskohdista ja hänen toimintansa erillisistä yksityiskohdista.

Tässä pistää silmään kaksi seikkaa.

Ensimmäinen. Monet porvarilliset lehdet kuvaavat Leninin elämään liittyviä tosiasioita ellei väärístellen niin varsin tendenssimäisesti. Esimerkiksi Leninin tieteellinen, poliittinen ja vallankumouksellinen elämä, joka kohotti valtavat kansankerrokset yhtenäiseen päämäärään, kuvataan melkeinpä henkilökohtaisena kostotoimenpiteenä tsaarin hallitusta ja koko kapitalistista järjestelmää vastaan Leninin veljen Aleksanderin teloituksen vuoksi. Nuori Vladimir Uljanov oli todella hyvin järkyttynyt rakastamansa ja kunnioittamansa veljen teloituksen johdosta.

Mutta on selvää, että murhe yksin, olipa se miten suuri tahansa, ei olisi riittänyt Leninille omistamaan koko nerouttaan, koko elämäänsä titaaniselle taistelulle ihmisten vapauttamiseksi kapitalistisesta orjuudesta.

Samoin kuin monet edeltäjänsä Lenin oli syvästi vakuuttunut paitsi sosialistisen vallankumouksen välttämättömyydestä myös siitä, että se vastaa perin pohjin laajojen kansanjoukkojen tärkiempiä etuja. Uljanovien vallankumouksellisen perheen draama voimisti tietenkin hänen päättäväisyyttään.

Mutta hänen päättäväisyytensä pääsyynä ja lähteenä olivat kansanjoukkojen kärsimykset itsevaltiuden ja kapitalistisen riiston kaksinkertaisen sorron alla.

Edelleen, eräisiin Leniniä kuvaaviin artikkeleihin porvarillinen lehdistö pyrkii usein liittämään valokuvia, jotka kuvaavat häntä sotilaiden parissa. Tällaisen "kuvituksen" tarkoituksena on sen suunnittelijoitten mielestä kuvata Leniniä melkeinpä militarismiin taipuvaisena henkilönä. Tämä tendenssi on valheellinen, se ei kuvaa lainkaan oikein tämän suurmiehen luonteenpiirteitä.

Johtaessaan sisäisen vastavallankumouksen ja ulkomaiden intervention takaisinlyömistä Lenin ja kommunistinen puolue suhtautuivat lämmöllä ja rakkaudella nuoren Punaisen armeijan sotilaisiin ja komentajiin.

Mutta Lenin näki heissä ennen kaikkea ja yksinomaan kansan edustajia, jotka olivat aseistautuneet puolustamaan saavutuksiaan. Mikään ei ollut Leninille vieraampaa kuin militarismi missään muodossa.

Lenin korosti artikkeleissaan ja puheissaan aina, että aseellinen taistelu on väliaikainen, joskin välttämätön tehtävä, johon nuoren sosialistisen valtion viholliset ovat sen pakottaneet.

Lenin antoi todellakin neuvostokansalle perinnöksi kehotuksen puolustaa kaikin voimin omaa valtiotaan. Kansa on täyttänyt tämän Leninin ohjeen monissa raskaissa taisteluissa sosialismin vihollisia vastaan.

Mutta ihmiset, jotka yrittävät esittää tämän puolen väärässä valossa, pitävät parempana "unohtaa", että ensimmäinen Leninin allekirjoittama asiakirja oli asetus rauhasta. Nimenomaan Lenin aloitti taistelun yleisen aseidenriisunnan sekä kansojen välisen rauhan ja sovun puolesta. Lenin vihasi perin juurin imperialistista valloitussotaa ja kärsimyksiä, joita se aiheuttaa ihmiskunnalle.

Kommunistinen puolue ja neuvostokansa ovat perineet häneltä tämän asenteen. Taistellessaan kansojen välisen rauhan puolesta imperialistista sotaa vastaan he täyttävät samalla sosialistisen valtion perustajan erään tärkeimmistä ohjeista.

Leninin vallankumouksellisesta toiminnasta puhuessaan monet porvarilliset lehdet yrittävät esittää asian siten kuin sosialistisen vallankumous lokakuussa 1917 ei olisi ollut koko sitä edeltäneen kehityksen lainalainen seuraus. Lokakuun vallankumous yritetään kuvata yksinkertaisena vallankappauksena, verrattain pienen vallankumouksellisen salaliittolaisryhmän taitavan toiminnan tuloksena.

Päämäärä, johon tällaisen valheellisen teesin laatijat pyrkivät, on selvä.

He kieltävät, että sosialistinen vallankumous olisi seuraus lainalaisesta, taloudellisesta ja sosiaalis-poliittisesta prosessista, joka tapahtuu objektiivisesti riippumatta hallitsevan luokan yrityksistä estää sitä ja näiden yritysten vastaisesti.

Marxismin-leninismin voima on sen syvällisessä tieteellisyydessä. Marxismi-leninismi osoittaa kumoamattomasti, että nykyaikaisen porvarillisen yhteiskunnan kaikki viat: turvattomuus, työttömyys, poliittinen taantumus, fasismi ja sen väistämätön seuralainen, imperialistinen sota eivät ole "sattumia" vaan väistämätön tulos, kapitalismin pysyviä seuralaisia.

Tämän opin huippu on syvä teoreettinen ja käytännöllinen johtopäätös: jotta tehtäisiin loppu nykyisen ihmiskunnan onnettomuuksista, on pystytettävä sosialistinen yhteiskunta, joka perustuu tuotantovälineiden yhteiskunnalliselle omistukselle.

Eräät kapitalismin teoreetikot ja poliittiset strategit vahvistavat itsekään sitä aavistamatta leninismin totuudenmukaisuuden pääasiassa. Amerikkalainen aikakauslehti Time kirjoitti äskettäin ilmeisen levottomana amerikkalaisten historioitsijoiden koulukunnasta, joka tunnustaa luokkaintressien ja luokkataistelun olemassaolon historian prosessin perustana. Nimittäin tätä amerikkalaisten historioitsijain koulukuntaa "revisionisteiksi" (he "revisioivat" luokkien yläpuolella olevia vakiintuneita oppeja, joita amerikkalaiset historioitsijat pitävät ohjeinaan), lehti osoittaa levottomana, että "eräät revisionistit hyväksyvät marxilaisen luokkataisteluteorian" Yhdysvaltojen historianprosessin erittelyssä.

Menetelmien yms. lainaaminen vastustajalta ja niiden sopeuttaminen omia tarkoituksia palvelemaan on poliittisen taistelun vanha koeteltu keino. Tällaiseen taktiikkaan on joutunut turvautumaan kapitalismi yrittäessään heikentää ja laimentaa kaikin tavoin luokkataistelun kärkevyyttä nykyajan kapitalistisessa yhteiskunnassa.

Tämä tosiasia ei loppujen lopuksi osoita muuta kuin sitä, että leniniläinen oppi kapitalismista ja sen välttämättömästä korvaamisesta uudella, nykyaikaisemmalla sosiaalisella järjestelmällä, sosialismilla on oikea ja oikeuden mukainen.

Armopalojen järjestelmä, jonka avulla kapitalismi yrittää luoda vaikutelman "kulutusyhteiskunnasta", samoin kuin kaikki muutkin yritykset naamioida kapitalismin olemusta, todistavat ennen muuta sosialismin valtavan suurta suosiota kansan keskuudessa. Tämä merkitsee viime kädessä leninismin aatteiden voittoa.

Tämän päivän kapitalististen maiden työtätekevät vakuuttuvat yhä enemmän, että kapitalismin puutteita ja mätäpaiseita ei voida lääkitä, kaunistelivatpa sen propagandistit, teoreetikot ja vääristelijät sitä miten paljon hyvänsä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Emil Wallin, Toronto, Ont., täyttää perjantaina huhtikuun 10 päivänä 70 vuotta.

Vic Hänninen, Long Lake, Ont., täyttää keskiviikkona huhtikuun 15 päivänä 83 vuotta.

Len Hjorth, Toronto, Ont., täyttää perjantaina huhtikuun 17 päivänä 74 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Sula mahdottomuus on, että pohjois-vietnamilaiset voivat muka Etelä-Vietnamissa pitää kurissa puoli miljoonaa, hampaisiin asti aseistettua amerikkalaista sotilasta ja yli miljoona miestä käsittävää Saigonin armeijaa ja lähettää suuria armeijoita vielä muihinkin maihin, kuten on väitetty.

Toisaalta on huomioitava, että vapausliikkeen sissejä on Indokiinan kaikissa maissa. Aivan luonnollista on myös, että sissit avustavat toisiaan, koska kyseessä on yhteinen taistelu isänmaan vapauttamiseksi ja amerikkalaisten hyökkäysjoukkojen poistamiseksi koko Indokiinan alueelta.

Silloin kun presidentti Nixon astui virkaansa, oli visseissä piireissä toiveita siitä, että hän lopettaa verenvuodatuksen Vietnamissa. Tosiasiassa presidentti Nixon lupasi näin menetellä.

Mutta vuosi on jo kulunut hänen virka-ajastaan sodan jatkuessa ja laajentuessaan yhä. Tilanne on kärjistymässä koko Kaakkois-Aasiassa ja näyttää siltä, että Yhdysvallat heittäytyy vähitellen sotaan kaikkia Indokiinan kansoja vastaan. Viimeaikaiset tapahtumat osoittavat kuinka vaarallista peliä on se, kun Yhdysvallat yrittää alistaa valtansa alaisuuteen toisella mantereella olevia kansoja.

Työmies-Eteenpäin oli yhden viikon ilmestymättä

Veljeslehtemme Työmies-Eteenpäin, jota painetaan Superior, Wis., USA:ssa, joutui äskeisen USA:n postilakon aikana olemaan yhden viikon ilmestymättä, koska Superiorista Wis. Minneapolisiin, Minn. menevälle postille oli esitetty kuljetuskielto sen vuoksi kun Minneapolisin postityöläiset olivat täydellisesti lakkoutuneet. Suurin osa Työmies-Eteenpäin lehteä postitetaan eri puolille USA:ta Minneapolisin postikonttorin kautta.

— Neuvostoliittolaiset tiedemiehet ovat löytäneet Pohjois-Kazahstanista Kustanain kaupungin läheltä 30 miljoonaa vuotta sitten kasvaneiden kasvien osia.

Mitä muut sanovat

PERINTÖ EDELLISTÄ PAREMPI, MUTTA ENTÄS NE 'PERIJÄT'

Suomen vaalien jälkeen muodostuneita hallituspulmia puidessaan Liimatainen huomioi Suomen Kuvalehden 3.4. julkaisemassa artikkelissaan, että edessä voi m.m. olla joko suhteellisen heikko vähemmistöhallitus tai pitkäaikainen virkamieshallitus. Hän arvioi:

Uskottavimmalta tuntuu kokoomuksen ja Suomen maaseudun puolueen yhteinen vähemmistöhallitus, jota joku liberaalinen ja ruotsalainen saman suunnan mies käy sisältä käsin tukemaan.

Tällaisella hallituksella on tosin verraten hyvä perintö hoidettavanaan, sillä kansan raskaan tuomion saanut kansanrintamahallitus on hoitanut muutamat asiat hyvin: vakauttamisen, valtion raha-asioiden hillityn parantamisen, ulkomaankaupan nousun, maan ulkopoliittisen arvonnan lisääntymisen jne., mutta uusi valtiovarainministeri Vennamo on leikannut kauneimmat laakerinsa lupaamalla poistaa työttömyyden kolmessa kuukaudessa . . .

PYRRHOKSEN VOITTO

Päivän Sanomien (Helsinki) pääkirjoituksessa todetaan, että oikeiston vaalivoitto on johtanut asiat esim. hallitusneuvottelujen osalta melkoiseen umpikujaan:

"Sitkeät ja vaikeat hallitusneuvottelut tulevat varmasti jäähdyttämään vaalimenestyksen kuumentamia päitä. Oikeisto oppii varsin pian näkemään, että sen on vaalivoitostaan ja rahavallan tuesta huolimatta mahdoton hoitaa tämän maan asioita niin kuin se itse tahtoo. Lusikka on ennemmin tai myöhemmin otettava kauniiseen käteen, ellei sitten haluta jäädä tyystin puuroa vaille. Huomattavaa onkin, että kokoomus on hallituskipeydessään ehtinyt jo pyörtää monet vaaleja edeltäneet pyhät sanansa.

Oikeiston vaalivoitto, jonka piti — vaalinaluspuheisiin viitaten ratkaista kaikki ongelmat, näyttääkin nyt johtavan erääseen pulskimpaan sisäpoliittiseen kriisiin sotien jälkeen. Monet ovatkin osuvasti puhuneet Pyrrhoksen voitosta."

Suomessa juhlitaan Leninin syntymäpäivää

Helsinki. — Yli 100 erilaista tilaisuutta järjestetään Suomessa Leninin syntymän 100-vuotispäivän yhteydessä. Jo viime lauantaina saapui Helsinkiin Suomen hallituksen kutsumana Neuvostoliiton hallitusvaltuuskunta. Sitä johtaa Neuvostoliiton opetusministeri N. A. Prokofjev.

— Suomessa pidettävien tilaisuuksien järjestäjinä ovat valtiovalta, Suomi—Neuvostoliitto-Seura sekä lukuisat muut kansalaisjärjestöt.

— Myös yya-sopimuksen 22. vuosipäivä osuu Lenin-kuukauden ajaksi.

— Lenin-juhlien järjestelyistä kertoi tiedotusvälineiden edustajille Neuvostoliiton suurlähetystössä Helsingissä suurlähettiläs A. E .Kovalev. Hän selosti myös UNESCO:n Lenin-symposiumiin Tampereelle saapuvan Neuvostoliiton valtuuskunnan kokoonpanoa.

— Ystävyysviikon avajaisjuhlan järjesti SN-Seura ja sen tunnuksena on V. I. Lenin ja Neuvostoliiton ulkopolitiikka. Juhla pidettiin 5. 4. Helsingin Kulttuuritalossa.

— UNESCO:n Lenin-symposiumi alkoi Tampereella 6. 4. Sen päätyttyä on osanottajat kutsuttu tutustumismatkalle Leningradiin.

— Neuvostoliiton ja Suomen nuorison ystävyysviikon pääjuhla järjestetään Turussa. Siinä puhuu ulkoministeri Ahti Karjalainen.

— SAK järjestää 12. 4. Kotkassa Leninin syntymän 100-vuotisjuhlakokouksen, jossa puhujana on SAK:n puheenjohtaja Niilo Hämäläinen. Tilaisuuteen osallistuu Neuvostoliiton ammattiyhdistysvaltuuskunta.

— Lenin ja suomalaiset-näyttely avataan Helsingissä 14. 4. Myöhemmin se siirretään ensin Turkuun ja sieltä Jyväskylään.

— Lenin ja nuoriso-seminaari avataan Tampereen yliopistossa 20. 4. Samana päivänä avataan myös Lenin-viikko Helsingin Vanhalla ylioppilastalolla.

— Leninin syntymän 100-vuotispäivän pääjuhla pidetään Helsingin yliopiston juhlasalissa 22. 4. Tämän kansalaisjuhlan suojelijana on presidentti Urho Kekkonen.

— Muita Lenin-juhlia järjestetään Tampereella ja Turussa.

— Ensi marraskuussa tulee kuluneeksi 100 vuotta presidentti J. K. Paasikiven syntymästä. Päivän viettoon valmistaudutaan myös eri puolilla Neuvostoliittoa.

Nixonin vartija lapsenryöstäjänä

Los Angeles. — Presidentti Nixonin entistä henkivartijaa syytettiin viime viikolla erään vaikutusvaltaisen pankinjohtajan 11-vuotiaan pojan kidnappaamisesta ja Yhdysvaltain rikoshistorian kolmanneksi suurimpien lunnaiden vaatimisesta.

38-vuotias Ronald Lee Miller, joka oli presidentti Nixonin henkivartijana Apollo-astronauttien kunniaksi järjestetyillä päivällisillä viime vuonna, oli syytettynä Los Angelesin tuomioistuimessa vuonna 1967 tehdystä, silloin 11-vuotiaan Kenneth Youngin ryöstämisestä. Pojan isä, suuren pankin johtaja Frederick Young maksoi 250,000 dollaria poikansa vapauttamiseksi.

Miller oli liittovaltion verovirastoni palveluksessa ryöstäessään pojan. Veroviraston palveluksesta hänet siirrettiin Nixonin henkivartijaksi viime vuonna tämän Los Angelesin vierailun ajaksi. Miller suojeli myös entistä varapresidenttiä Hubert Humphreytä vaalikampanjassa 1968.

Viime lokakuussa Miller pidätettiin erään tavaratalon ryöstöstä, ja hän on siitä lähtien ollut vankilassa. Yleinen syyttäjä sanoi viime viikkoisten kuulustelujen jälkeen, että hän uskoo lunnasrahojen olevan koskemattomana sveitsiläisessä pankissa.

PÄIVÄN PAKINA

VIERAALLA ASIALLA

Vaikka esimerkiksi oikeudessa ei hyväksytä "lain tuntemattomuutta" puolustukseksi, niin maan asioita tuntemattoman lehtimiehen haksahduksia voidaan jotenkin ymmärtää, vaikka ei hyväksyä.

Mutta jatkuva uurastus vieraalla asialla, omien lukijainsa ja täkäläisten kansalaistemme suuren enemmistön etuja vastaan, on kuitenkin ilmiö, joka aiheuttaa kulmakarvojen kohotusta vähän siellä ja täällä.

Vai mitä arvellaan siitä unio- ja työläisvastaisesta vuodatuksesta, minkä Toronton Vapaa Sanan "Vatupassi" julkaisi noin nimeensä:

— **Lakot kestävät Kanadassa kuukausiakin . . . Jokaisessa tapauksessa ne päättyvät kompromissiin. Miksi ei voida useammalla alalla hyväksyä sitovaa välitysmuotoa. Muutamien senttien eron vuoksi kiristetään nälkävyötä molemmin puolin, valetaan taistelutahtoa ja vähät ajatellaan yleisöstä joka kärsii lakosta yhtä paljon . . . Lakko aloitetaan säännöllisesti silloin (kun) siitä on yleisölle suurin vahinko. Lentoliikenteessä tiedetään lentovalvojien, mekaanikkojen, salaattimestarien ja tuhkakupintyhjentäjien ryhtyvän lakkoon juhlapäivien alla, jolloin sadat tuhannet kansalaiset ovat menossa katsomaan sukulaisiaan toiselle puolelle maata . . . Yleisö on jonkinlainen tahdoton nuija, jota kukin ammattiliitto heiluttaa uhkaavasti työnantajan pään päällä."**

Siitä nyt kuulitte, tai saitte lukea, miten "pahoja kiusanhenkiä" ammattiyhdistykset ovat. Sen kun lakkoilevat piruuttaan, yleisön kiusaksi. Koko kirjoituksen kärki kohdistuu "yleisön hyvän" nimissä ammattiyhdistysliikkeitä ja erikoisesti niiden toimintaa vastaan, mihin yhdistyy tilanteen vaatiessa myös lakkotoiminta.

Tuohon sydämenvuodatukseen sisältyy ilmeisesti aimo annos Canadan asioiden ja erikoisesti tämän mantereen ammattiyhdistysliikkeen tuntemattomuutta. Mutta kyllä siinä on vieläkin suurempi osa tietoista ynseyttä, vieroksuntaa ja vihamielisyyttä ammattiyhdistysliikkeitä vastaan.

Kukaan ei lähde "piruuttaan" lakkoilemaan. Jos esimerkiksi Toronton rakennustyöläiset ovat tyytyväisiä työolosuhteisiinsa, niin mikään "pahansuopainen" ammattiyhdistys ei saa heitä lähtemään lakkoon. Jos "Vatupassi" toisin luulee, niin menköön yrittämään. Tyytyväiset työläiset sanovat hänelle, että mene suohon lakkoinesi!

Toinen tosiasia on, että tässä maassa selvitellään työmaakiistoja paljon enemmän ilman lakkoja kuin lakkoihin turvautumalla. Lakot ovat sittenkin poikkeuksellisia kollektiivisten työehtosopimusten laadinnan yhteydessä.

Kolmanneksi Canadan ammattiyhdistysliikkeelle on vissit syyt ja täydet oikeudet olla hyväksymättä "sitovia välitysmuotoja".

Perussyynä siihen miksi Canadan ammattiyhdistysliike vastustaa kynsin hampain ns. "sovinto-oikeuksia" ja niiden "sitovia" päätöksiä, on se, että niistä on saatu Canadassa, eikä yksinomaan Canadassa, perin kielteisiä kokemuksia.

Mitä sitten tapahtuu canadalaisille työläisille sen jälkeen kun heidän lakkoutumisoikeuksiaan rajoitetaan valtiovallan toimesta.

Antakaamme tässä yhteydessä "puolueeton puheenvuoro" Toronto Daily Starin työväenasiain kommentaattorille Ed. Finn'ille, joka sairaalatyöläisistä puhuen kirjoitti viime maanantaina:

"Kollektiiviset työehtosopimukset sairaala-alalla ovat miltei paljasta teeskentelyä (little more than a sham), sanoi CUPE:n johtaja Gil Levine.

Sen johdosta unioita painetaan epätoivoiseen asemaan. Useita sairaaloita joutui Saskatchewanissa viime vuonna lakkotilaan. Sairaalatyöläiset Ontariossa, Nova Scotiassa ja Newfoundlandissa harkitsevat myös lakkotoimenpiteitä."

Hän sanoo Nova Scotian työläisten olevan "painettuna selkä seinää vasten". Nämä alipalkatut sairaalatyöläiset vaativat $120 palkankorotusta kuukaudessa — mutta heille luvataan vain $15.00.

"Ontarion sairaalatyöläisten lakot kieltää Ontario Hospital Disputes Arbitration laki, mikä pakottaa työläiset turvautumaan viimeisenä toimenpiteenä (niihin "sitoviin") sovinto-oikeuden päätöksiin.

"Sen jälkeen kun tämä laki hyväksyttiin v. 1965", selitti mr Finn, "sairaalatyöläisten ja kunnallistyöläisten palkka-aukko samoissa kaupungeissa on laajentunut miltei kaksinkertaiseksi. Toronton, Hamiltonin, Ottawan, Londonin ja Windsorin tilastotiedot osoittavat, että tavallisten kunnallistyöläisten palkat ovat nousseet $24—$40 enemmän kuin sairaalatyöläisten palkat — vaikka ne kaikki kuuluvat samaan unioon (CUPE) . . ."

Käsi sydämelle. Kenen on syy, jos nämä sairaalatyöläiset joutuvat oikeuksiensa puolustamiseksi turvautumaan lakkoon?

Samanlainen tilanne vallitsee miltei poikkeuksetta kaikissa lakkotilanteissa.

Mutta Vapaa Sana pauhaa — työläislukijoistaan perustamatta — ammattiyhdistysten pahuutta vastaan? On siinäkin "elämäntyö" ja "päämäärä".

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

SUOMELLE VIISI NYRKKEILYMESTARUUTTA

Suomalaisnyrkkeilijät ottivat viime perjantaina Helsingissä päättyneissä PM-nyrkkeilyissä viisi mestaruutta. Suomalaisista voitti Arto Helander (57 kg), Raimo Kyöperi (60 kg), Arto Nilsson (67 kg), Mikko Saarinen (71 kg) ja Pertti Kaijanlaakso (75 kg). Mestaruus olisi kuulunut myös hämeenlinnalaiselle Pentti Saarmannille (63 kg) joka ryöpytti vastustajaansa mielensä mukaan. Jollain oudolla tulkinnalla tuomarit saivat kuitenkin voiton Norjan Paulsenille.

Muut mestaruudet jakaantuivat seuraavasti: 48 kg Ove Lundby, Ruotsi; 54 kg Allan Steen Madsen, Tanska; 57 kg Carl Axel Palm, Ruotsi; 63,5 kg Sven Erik Paulsen, Ruotsi; 81 kg Falf Jensen, Tanska ja yli 81 kg Thor Mathiesen, Ruotsi.

KUUBA TERÄVÄ KUIN MACHETE

Kuuban urheilijat veivät yli puolet kultamitaleista äskettäin pidetyissä Keski-Amerikan ja Karibian maiden alueen kisoissa Panamassa.

Kuuba sai kaikkiaan 363 mitalia, joista 207 kultaista, 95 hopeista ja 61 pronssista. Edellisissä Keski-Amerikan kisoissa neljä vuotta sitten Kuuban saalis oli 190 mitalia.

Kuuban joukkue oli yhtä terävä kuin machete — sokeriruo'on leikkuussa käytettävä veitsi. Se osoitti latinalaisen Amerikan urheilijoille, että sosialistiset ratkaisut ovat terässä myös urheiluelämässä.

Perinteellisissä Keski-Amerikan kisoissa, jotka nyt järjestettiin 11. kerran, oli mukana 22 maata. Kuuban huomattavin vastustaja oli Meksiko. Kuuba voitti kisojen 21 lajista 16. Esim. yleisurheilun lisäksi Kuuba tuli ensimmäiseksi nyrkkeilyssä, painonnostossa, painissa, vesipallossa, miekkailussa, voimistelussa sekä naisten kori- ja lentopalloilussa.

LAAKSO HÄVISI

Puolan Kazimir Liren (62 kg) voitti pistein Suomen Martti Laakson kansainvälisten Poddubnyn muistopainien alkaessa viime perjantaina Rostov-NaDonussa. DDRn Klaus Radschinski (57 kg) voitti pistein Mexicon olympialaisten hopeamitalimiehen, Romanian Ion Bacun. Japanin Saburo (52 kg) hävisi vuoden 1969 maailmanmestarille, Iranin Alizadille. Sarjassa alle 57 kg NL:n Kazakov voitti Ruotsin Lars-Erik Sköldin.

CANADALAISIA ON — MUTTA EI KUITENKAAN OLE LOPPUKILPAILUISSA

Ammattilaisjääkiekkoilun huipputason — National Hockey Leaguen eli NHL:n — loppukilpailuihin ei päässyt kumpikaan canadalaisjoukkue — ei sen paremmin Toronton Maple Leaf — kuin Montrealin The Canadians-joukkuekaan.

NHL:n loppukilpailuissa on kysymys suurta huomiota saaneesta Stanley Cup-pokaalista, mistä on kilpailtu peräti 78 vuotta. Nyt on kuitenkin ensimmäinen kerta koko ammattilaisjääkiekkoilun historiassa sellainen tilanne, että NHL:n loppukilpailuissa ei ole yhtäkään canadalaisjoukkuetta.

Canadalaiset eivät siis ole tänä vuonna Stanley Cup-loppukilpailuissa — ja tämä siitäkin huolimatta vaikka NHL:n kaikista (canadalaisista ja yhdysvaltalaisista) pelaajista on 95 prosenttia canadalaisia!

Kysymys ammattilaispeleissä ei kuitenkaan ole varsinaisesti urheilukilpailuista vaan näytös- (spectator) esitysten avulla suoritettavasta afääristä — suuresta liiketoiminnasta. Rahatulot voivat kuitenkin kärsiä siitä, kun Canada ei ole nyt "virallisesti" tässä liikehommassa mukana.

Vietnamilaiset haluavat vapautua

Montreal. — Vietnamin pasifistisen buddhalaisen oppilasliikkeen maanalainen johtaja, 32-vuotias Cao Ngoc Phuong, joka pakeni Saigonista vuonna 1968, sanoi täällä tällä viikolla, että hän tulee jatkamaan taisteluaan rauhan saavuttamiseksi kotimaassaan.

Miss Phuong sanoi haastattelutilaisuudessa haluavansa, että Vietnamissa solmitaan aselepo, kotiutetaan kaikki USA:n joukot neuvotteluissa aikaansaadun aikataulun mukaisesti ja vapautetaan kaikki poliittiset vangit.

Hän saapui Montreallin tämän viikon alussa USA:sta, missä hän oli neljä viikkoa kestäneellä puhujamatkalla.

Miss Phuong, joka on kasvitieteilijä, sosiaalihuoltotyöntekijä ja yliopiston professori, pakeni Etelä-Vietnamista "laittomasti" vuonna 1968, kun Saigonin juntta päätti vangita hänet.

Ensiksi miss Phuong sanoi aikoneensa mennä vankeuteen, mutta muutti mielensä kun ystävät kehoittivat häntä pakenemaan.

"Ulkopuolella te ette kuule koskaan mitään niistä ihmisistä, joita joutuu joka päivä vankiloihin Etelä-Vietnamissa", sanoi hän.

Miss Phuong sanoi suurimman osan Vietnamin talonpojista olevan sitä mieltä, että jenkkien olisi lähdettävä.

KANSANVALTA TULIKOKEESSA

Kongon kansantasavallan valtionpäämies ja marxilaisen Kongon työn puolueen puheenjohtaja Marien Ngouabi ei äskettäin ollut ensimmäistä kertaa vastakkain vallankaappaajien kanssa. Hänet on yritetty syrjäyttää pari kertaa aikaisemminkin, viimeksi viime marraskuussa. Tämä epäonnistunut yritys tehtiin kun silloisessa Brassavillen Kongossa ryhdyttiin valmistelemaan maan julistamista kansantasavallaksi, mikä tapahtui sitten vuodenvaihteessa. Samalla muodostettiin siihenastinen hallituspuolue uudelleen ja julistettiin päämääräksi sosialistisen yhteiskunnan rakentaminen.

Laskuvarjojoukkojen kapteeni Marien Ngouabi ja hänen ympärillään olevat miehet tulivat näyttämölle Kongossa 1968 lopulla, jolloin käytiin useita kuukausia kestä nyt valtataistelu kansallisvallankumouksellisten ja etnisiin siirtomaavaltioihin nojaavien taantumuksellisten voimien välillä.

Kansantasavallan julistaminen ja marxilaisiksi hyvin perustein itseään nimittävien miesten astuminen sen johtoon merkitsisi tietyltä historiallista merkkipaalua mustan Afrikan historiassa, sillä se on ensimmäinen tämänlaatuinen yritys. Ja kaikesta päättäen myös vakavasti otettava yritys.

Kongossa on itsestään huomattavasti voimia, joille uusi suuntaus on epämieluisa puhumattakaan yleensä afrikkalaisista tai ulkomaisista piireistä, joille tällainen esimerkki saattaisi tuottaa suuria huolia.

Kongolaisten marxistien yrityksen vakavuus kuvastuu siinä, että sosialismia ei pyritä suoraan päätä polkaisemaan maaan joillakin määräyksillä ja asetuksilla, vaan lähdetään vallitsevasta todellisesta tilanteesta. Tämä tilanne on se, että talousasioissa hallitsevat suureksi osaksi ulkomaiset monopolit, että talous ja tuotanto ovat yksipuolisesti suuntautuneet, että tuonti on vientiä suurempi. Julkista hallintoa rasittavat siirtomaa-ajalta perityt rakenteet ja muodot. Suuri puute vallitsee pätevästä koulutetusta työvoimasta kaikilla aloilla jne.

Näiden epäkohtien voittamiseksi on jo otettu ensimmäiset askeleet. Valtion osuutta talouselämässä on varovasti lisätty, mm. rautatiet kansallistettiin viime vuoden puolella. PCT, Kongon työn puolue, pyrkii luomaan kansallismieleisen porvaristoon saakka ulottuvaa yhteisrintamaa kansainvälisen imperialismin ja sitä myötäilevän kotimaisen feodaaliluokan ja "byrokraattisen porvariston" vaikutusvallan murtamiseksi.

Ulkopoliittisesti uusi kansantasavalta on ollut myös varsin aktiivinen ja esiintynyt samassa rintamassa mm. Sudanin ja Libyan nuorten edistyksellisten ja lähes samanikäisten hallitusten rinnalla. Tuorein Brazzavillen toimenpide oli sopimus DDR:n kanssa suurlähettiläiden vaihdosta. Länsi-Saksa, joka on Brazzavillessa suurlähetystö, pysytteli mielenosoituksia hiljaa vuodenvaihteessa kun kansantasavalta ja DDR solmivat suhteet lähettilästasolla. Kestääkö Bonnin arvovalta ja "intressitilanne" tämän uuden vaihteen vai vaativatko Hallstein-opin ritarit hyvitystä esim. suhteiden katkaisemisen muodossa, jää nähtäväksi.

Manitoba korottaa alinpalkkataksaa

Winnipeg. — Maakunnan työministeri A. R. Paulley sanoi tällä viikolla, että Manitoban alin palkkaraja nostetaan $1.50 tunnissa nyt voimassa olevasta $1.35 alinpalkkarajasta.

Hän kieltäytyi kuitenkin vastaamasta, aikooko Manitoban lainlaatijakunta ehdottaa muutosta kesälomapalkkalakiin. Aikaisemmin ehdotetun uuden lain puitteissa työläisille tulisi kolmen viikon palkallinen kesäloma viiden vuoden palvelujan jälkeen.

Maakunnan NDP-hallitus korotti aikaisemmin tänä vuonna alinpalkkarajaa 10 sentillä eli $1.35 tunnilta.

Puola suurin pyyntilaivojen rakentajamaa

Varsova. — Puola on ensimmäisellä sijalla maailmassa kalastusalusten rakentajana ohitettuaan Länsi-Saksan ja Japanin. Maailman koko laivanrakennuksessa Puola on viidentenä. Puolassa rakennettiin kaikkiaan [illegible] 22 maan lipun alla. Eniten puolalaisia laivoja ostaa Neuvostoliitto. Joka viides Neuvostoliiton laivaston alus on rakennettu Puolassa.

Tänä vuonna rakennetaan pelkästään Gdanskin Leninin laivatelakalla 28 alusta 5 maan tilauksesta, yhteensä noin 190,000 tonnia. 19 alusta, vetoisuudeltaan 130,000 tonnia, rakennetaan Neuvostoliitolle.

Palme ei ole "hovikelpoinen" USA:ssa

Lontoo. — Englantilainen sunnuntailehti Sunday Times julkaisi viikko sitten sunnuntaina pitkän artikkelin Ruotsin pääministeristä Olof Palmesta. Lehti kommentoi tietoa, jonka mukaan presidentti Nixon olisi kieltäytynyt tapaamasta Palmea tämän Yhdysvaltain-matkan aikana toteamalla: "Virallinen selitys on, että Palme on yksityisellä vierailulla tullakseen vihityksi kunniatohtoriksi Kenyon Collegessa Ohiossa, jossa hän vietti vuoden opiskelijana."

"Totuus on kuitenkin se, että Nixonia on ärsyttänyt Palmen kauan kestänyt vastustus Vietnamin sotaa kohtaan ja se, että Ruotsi on antanut poliittisen turvapaikkaoikeuden amerikkalaisille sotilaskarkureille", jatkaa Sunday Times.

"Ruotsin Washingtonin-suurlähetystö on tehnyt lujasti työtä heidän tapaamisensa järjestämiseksi. Palmelle on kuitenkin kerrottu, että hän voi nykyoloissa toivoa tapaavansa korkeintaan Yhdysvaltain ulkoministerin William Rogersin."

Maailman tapahtumain arvostelijana, joka tunnetaan parhaiten amerikkalaisten Vietnamissaoloa koskevista ajatuksistaan, Palme on saamassa mainetta kansainvälisenä omanatuntona, mainetta, jota ei ole ollut kenelläkään ruotsalaisella Dag Hammarskjöldin jälkeen.

— Maailmassa on yli 7,000 eri omenalajia.

— Canadan ensimmäinen maanalainen junaliikenne (Toronto Subway) aloitti toimintansa v. 1954.

Poliisi kiduttaa vankeja kuoliaaksi

Mexico. Kaksikymmentä nuorta vasemmistolaista Dominikaanisen tasavallan asukasta, jotka vapautettiin vankilasta erään sissien ryöstämän amerikkalaisdiplomaatin luovutusta vastaan, on vedonnut Yhdistyneisiin kansakuntiin ja pyytänyt sitä tutkimaan maassaan esiintyvää "ihmisoikeuksien polkemista ja terroria".

Ryhmän edustaja Juan Pablo Gomez Zarate väitti, että Dominikaanisen tasavallan hallituksen siviiliasuiset asiamiehet harjoittavat järjestelmällistä toimintaa saarivaltion vapaamielisten ja vasemmistolaisten johtajien murhaamiseksi. Useita poliisien kiduttamia vankeja kuoli Santo Domingon vankiloissa viime viikolla, hän lisäsi.

Vankeina olleet 20 vasemmistolaista kuljetettiin Meksikon pääkaupunkiin, kun hallitus oli vapauttanut heidät amerikkalaisen ilmailuasiamiehen Donald Crowleyn luovutusta vastaan. Zaraten mukaan useampia ryhmän jäsenistä oli kidutettu ja piesty vankeusaikanaan.

Lakkoja yhä Espanjassa

Pariisi. — Espanjasta saapuneet tiedot kertovat lakkoliikenteen laajentuneen. AEG Telefunken-yhtiön työläiset Tarrasissa ovat olleet lakossa jo kolme viikkoa. Yli 4,000 lakkolaista vaatii palkkojen korottamista, työolojen parantamista ja uuden työehtosopimuksen solmimista. Kaupungin muiden tuotantolaitosten työntekijät ovat järjestäneet lakkolaisten myötätuntokokouksen.

Sevillassa on yli 2,500 rakennustyöläistä keskeyttänyt työntekonsa antaakseen pontta vaatimuksilleen. Myös kaupungin leipurit ovat olleet lakossa.

Siderurgica Sevillana-yhtiön lakko on jatkunut yli kuukauden. Poliisivartiot liikkuvat jatkuvasti kaupungilla mielenosoituksia peläten. Sabadelin kaupungissa järjestivät paikalliset työläiskomiteat (maanalaiset ammattiliitot) mielenosoituksen, johon osallistui lähes 350 ihmistä. Siinä vaadittiin ammattiliittovapauksia. Poliisi hajoitti mielenosoituksen ja vangitsi 10 henkilöä. Sabadelissa on lisäksi lakossa 150 Villadomat-tekstiilitehtaan työläistä.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Keväinen tervehdys täältä miljoonakaupungista. Työttömien paljous on täälläkin niin suuri, että ei ole lainkaan ihmeteltävää vaikka kuuleekin huokauksen, "mitä tästä tulee työttömien joukon aina vain kasvaessa". Työttömyys tietenkin tarkoittaa suurta puutetta sadoilletuhansille canadalaisille ja senpä vuoksi olisi kaikkien liityttävä yhteen työttömyyttä vastaan taisteltaessa.

Nyt alkaa lehtiemme Vapauden ja Liekin levitysryntäys, ja koska ne ovat olleet aina työttömien sekä vähävaraisten asiaa ajamassa ja neuvoja antamassa, niin niiden tilaus olisi mainio keväinen lahja, vakituinen opettaja ja neuvoja niin pahoina kuin hyvinäkin päivinä elämän taistelussa antava. Siispä ei muuta kuin joukolla levittämään lehtiemme tilauksia kaikille niille suomalaisille, joille niitä ei vielä tule.

* * *

V.- ja u.-seura Yrityksen vuosijuhla on Don-haalilla sunnuntaina, huhtikuun 26 päivänä, alkaen kello 2 ip. Nyt on taas sitten mainio tilaisuus antaa tukensa niille henkilöille, jotka kantavat korkealla urheilutähteä ja joista voi vielä kehittyä lajinsa mestareita.

* * *

Yhteinen kabaretti oli mainiosti onnistunut tilaisuus ja komea näyte yhteistoiminnan eduista. Eipä muuta kuin kiitos kaikille niille, joille se kuuluu.

* * *

Finlandia-kuoron konsertti pidetään Don-haalilla tänä sunnuntaina, huhtikuun 12 päivänä, alkaen kello 4 ip. Kaikki tervetulleita tähän tilaisuuteen. — N.

Ranskan kauppiaita vankeuteen

Bourgoin, Ranska. — Ranskan kauppiaiden ja pienyrittäjien vastarintaliikkeen, CIDn johtaja, Gerard Nicoud on tuomittu puoleksi vuodeksi vankeuteen osallisuudestaan La Tour-du Pinissä sattuneisiin mielenosoituksiin hallituksen vero- ja sosiaaliturvapolitiikkaa vastaan. Häntä ja kuuttatoista muuta syytettiin laittomasta kokoontumisesta.

Muut syytetyt tuomittiin kahdeksan—viidentoista päivän vankeusrangaistuksiin. Tuomio herätti voimakasta tyytymättömyyttä oikeussaliin kokoontuneiden vastarintaliikkeen jäsenten keskuudessa.

Viitisensataa CID:n jäsentä kahakoi maanantaina poliisin kanssa La Tour-du Pinissä.

PAPERIVAUNULASTIN MAKSUKSI $2,520.47

Lehtiemme Vapauden ja Liekin paperivaunulastin käteisellä maksamisen hyväksi saatiin jälleen 31 lahjoitusta ja niiden ansiosta kaunis rahasumma, $164.00. Suurkiitos avokätisistä ja todella tervetulleista lahjoituksista. Kiitos myös CSJ:n Vancouverin osaston sanomalehtikomitean arvokkaasta lahjoituksesta.

Aikaisemmin julkaistut lahjoitukset huomioiden voidaan todeta, että tähän mennessä on tullut — ja lisää lahjoituksia on odotettavissa — vuoden käyttöön riittävän paperivaunulastin käteisrahalla maksamisen hyväksi $2,520.47. Se on hyvin tervetullut apu alinomaa nousevien kustannusten vastapainoksi ja siis sanavapauden säilyttämiseksi.

Sivumennen mainittakoon, että Ottawassa annetuista "hinnanpidätyslupauksista" huolimatta sanomalehtipaperin hinnat kohosivat taas maalis-huhtikuun vaihteessa.

Lahjoituksia Vapauden paperirahastoon saatiin nyt seuraavilta:

Aino ja Henry Pitkänen, Kirkland Lake, Ont.	$ 3.00
Ellen ja Fred Kivinen, Sudbury, Ont.	5.00
Betty Pulkka, Mattawa, Ont.	3.00
Eino Rintala, South Porcupine, Ont.	2.00
John Isokoski, Timmins, Ont.	4.00
Hanna ja Matti Hakkarainen, Connaught, Ont.	3.00
Aune Rintanen, Vancouver, B. C.	3.00
John Lehikoinen,, Thunder Bay "P", Ont.	5.00
John Wataja, Thunder Bay "P", Ont.	1.00
V. Hietaniemi, Thunder Bay "P", Ont.	2.00
E. Wirtanen, Thunder Bay "P", Ont.	1.00
John Kangas, Murillo, Ont.	2.00
Ivar Finberg, R. R. 1, Kakabeka Falls, Ont.	1.00
Mrs. Anni Nummi, Lethbridge, Alta	1.00
Fiina ja J. Terho, St. Catharines, Ont.	2.00
Linda ja J. Nissilä, St. Catharines, Ont.	2.00
Toivo Laakso, Thunder Bay "P", Ont.	30.00
Inkeri ja Bill Poole, Toronto, Ont.	5.00
Kaino ja Nick Ranta, South Porcupine, Ont.	2.00
Karin ja Bill Kontola, South Porcupine, Ont.	3.00
Martha ja Antti Rissanen, LaSalle, Que.	5.00
W. Viren, St. Catharines, Ont.	2.00
Hulda ja A. Ikonen, Toronto, Ont.	3.00
CSJ:n Vancouverin os. Sanomalehtikomitea	50.00
Martti Mäntylä, R. R. 3, Sudbury, Ont.	2.00
Aino ja Otto Korkola, Timmins, Ont.	5.00
John Mairo, Toronto, Ont.	2.00
Kalle Hendrickson, Toronto, Ont.	2.00
John Mielonen, Toronto, Ont.	5.00
Setti Kiviniemi, Toronto, Ont.	5.00
Eili ja Martti Kauppila, Eriksdale, Man.	3.75
	164.75
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	2,179.27
	2,344.02
Liekin lahjoitukset	176.45
Yhteensä	$2,520.47

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatteita, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

SÄVEL LP LEVYJÄ

SXLP 601 — LAULUNI AIHEET — TAPIO RAUTAVAARA: Hiljaa juuri kuin lammen laine, Menen enkä meinaa, Kotimaan sävel, Auringon lapset, Lauluni aiheet, Saimaan kanavalla, Cowboy-Serenadi, Menneet päivät, Mustalainen, Hankoniemen silmä, Rakkauden hauta, Hiljainen kesäyö, Häätanhu, Sunnuntaiaamuna, Kanteleeni, Lastentarun takkavalkealla.

SXLP — 613 — JUSTEERI: Rovaniemen markkinoilla, Senni-valssi, Moukan tuuri, Helmi ja Kalle, Iisalmen Ieva, Kalastaja-Eemelin valssi, Jänkä-Joonas, Kesällam valssi, Minäpoika ja tyttö, Rosvo-Roope, Jätkän valssi, Maailman Matti, Jätkän jenkka, Mandin jenkka, Mandin polkka, Viimeinen lautta, Kaksi vanhaa lukkijälkää.

SXLP 616 — LAPIN TAIKAA — Rautavaara, Matti Louhivuori, Kauko Käyhkö, Ragni Malmsten, Tamara Lund, Arttu Suuntala, Justeeri, Henry Theel, Erkki Pohjanheimo, Taisto Tammi, Ilkka Rinne. Rakovalkealla, Petsamo, Kirje Korvatunturille, Täällä pohjantähden alla, Minne tuuli kuljettaa, Lapin tango, Lapin jenkka, Lapin taikaa, Rovaniemen markkinoilla, Neljän tuulen tiellä, Muistojen Inari, Lapin taikarummut, Juokse sinä humma, Lapin tähti, Tunturitaiu, Revontulten maa.

SXLP 619 — HILPEÄSTI, HAIKEASTI HANURILLA — Viljo Vesterinen, Paul Norrback, Esko Könönen, Lasse Pihlajamaa, Esa Pakarinen, Paavo Tiusanen, Matti Viljanen, Elmo Kotiranta, Mogens Ellegaard, Kalevi Nyqvist Jaakko Salo. Ankkurit ylös, Elämä juoksuhaudoissa, Polkka mollissa, Helmiä Eteläistä, Kultituspolkka, Savotta-Jenkka, Hora Staccato, Säkkijärven polkka, Romanialainen kitara, Ruotsalais-italialainen masurkka, Odette, Ihanat päivät, Motti-Matti, Böömiläinen polkka, Suvinen tanssi, Kimalaisen lento.

HINTA $5.50
ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä lisättävä postikulut seuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 45c	1—2 levyyn 50c	1—2 levyyn 55c
3—4 levyyn 65c	3—4 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69
102 Elm St. W. Sudbury, Ontario

PELASTAVAA EVANKELIUMIA
julistetaan jatkuvasti
SIION KOKOUSHUONEELLA
328 East Hastings Street
Vancouver, B.C.
Sunnuntaisin kello 7 ja lauantaisin kello 7.30 illalla
Sanan julistajana toimii veli. T. KOIVISTO
Tervetuloa etsimään pelastusta!

Go back in style.
Jet SAS. Only $330.*

Lentämiseen takaisin SAS'in jetillä sisältyy jotain erikoista. Koko matka alkaa oikeissa merkeissä. Jokainen tietää, että tämä on korkean tyylin lentämistä. Ja käyttämällä hyväksi SAS'in uusia halvempia hintoja, jet lento Skandinaviaan maksaa vähemmän. Ei ryhmiä. Ei kiertomatkoja. Ei seuroihin liittymistä. Lentäkää Skandinaviaan kaikkien aikojen huokeimmilla hinnoilla ja kierrelkää omaan lukuunne mielenne mukaan. Viipykää perillä vähintäin 29 päivää, mutta ei kauemmin kuin 45.

Ja SAS'in hoivissa tunnette itsenne merkkihenkilöksi, koska teitä kohdellaan skandinaaveille ominaisella huomaavaisuudella. Meidän Comforchair (R)-istuimemme antaa teille mahdollisuuden oikaista rentoutuen täyteen pituuteenne. Entä sitten ruokapuoli. Skandinaavisia ja mannermaisia herkkuja käsittävä ruokavaliomme on ihastuttava. (Siinä kuvastuu skandinaavinen korkea elintaso parhaimmillaan.)

Ja SAS tarjoaa enemmän suoria lentoja Skandinavian kaupunkeihin kuin kukaan muu. Saadaksenne lisätietoja paikkavarauksista ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai soittakaa SAS'iin.

* YHDEN HENGEN JET SÄÄSTÖLUOKAN ERIKOISMATKAN MENO/PALUULIPUN HINTA MONTREALISTA HELSINKIIN. MÄÄRÄTTYJEN HUIPPUMATKUSTUSKAUSIEN AIKANA HIEMAN KORKEAMPI.

Just let yourself go on SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES
Lippumyymälät:
199 Bay St., Toronto, Ont. (416) 362-5221
800 Dorchester Blvd., Montreal, P.Q. Tel. (514) 861-8311;
211 Portage Ave., Winnipeg, Tel. (204) 943-0673

(0—23)

Näille järjestelyille SAS:n kanssa
Soittakaa puhelimitse, poiketkaa tai kirjoittakaa:
RITARI TRAVEL
MATKAILUASIOITSIJAT VUODESTA 1936 LÄHTIEN
7 CEDAR STREET SUDBURY, ONT.
PUHELIN 675-5683

MUISTILISTA

Alerts—Visan seurapelitilaisuus tänään torstaina Finnish-haalilla, alkaen kello 7.30 ip. Tervetuloa.

"Suutarin tyttären pihalla" kenraaliharjoitus Finnish-haalilla lauantaina, kello 10 aamulla. Puvuston hoitajat ja kulissimiehet mukaan. Tämä näytelmä esitetään sunnuntaina, huhtikuun 12 päivänä, kello 7 illalla. Sisäänpääsy $1.25.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Finnish haalin kirjasto avoinna keskiviikkoisin kello 7-8 illalla.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUAA VUOKRATA

YKSINÄINEN NAINEN HALUAA vuokrata Sudburysta kaksi lämmitettyä huonetta missä on oma toiletti. Olkaa hyvä ja soittakaa puhelin 675-2304. Kysykää SANNI HAAVISTO. (9—14)

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Uusia ja käytettyjä
RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA
säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

DELONGCHAMP
Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURYN UUTISIA

TERÄSUNION VAALIT ENSI KESÄKUUSSA

Alkuviikolla julkaistujen tietojen mukaan terästyöläisten union — United Steelworkersin — osasto 6500 johtokunnan vaalit suoritetaan ensi kesäkuussa. Paikallisosaston presidentin virkaa tavoittelevan Mickey Maguiren johtama Workers Team-nimen omaksunut ryhmä pyrkii syrjäyttämään presidentti Homer Seguinin johtokunnan.

HALLINTO JA SENAATTI KOHTAAVAT

Laurentian yliopiston hallinnon ja sen johtokunnan sekä yliopiston senaatin jäsenet tapaavat tänä (torstai) iltana pidettävässä kokouksessa, missä on työjärjestyksen ensimmäisenä kohtana yliopiston presidentti Stanley G. Mullinsin asemaa koskeva kysymys.

Senaatin ilmoitetaan vaativan Mullinsin eroamista yliopiston presidentin virasta. Huomattuista liikemiehistä koostuva hallinnon johtokunta on tähän asti vastustanut mr Mullinsin erottamista.

Useat yliopiston oppilaat ovat syyttäneet, että hallinnon jäsenyyteen kuuluvan sudburylaisen liikemiehen W. B. Plauntin omistamat kaksi radioasemaa ja televisioasema — jotka tunnetaan CKSO-kirjainten nimellä — ovat antaneet yliopistolla vallitsevasta tilanteesta ja mm. meneillään olevasta "oppilasmiehityksestä" yksipuolisia uutistietoja.

LIIKENNESOPIMUSTA JATKETTIIN VUODELLA

Sudburyssa suoritettiin tällä viikolla kaksi päivää kestänyt kuulustelu paikallisessa linja-autoliikenteestä ja Ontarion kunnallislautakunta (OMB) hyväksyi kuulustelujen perusteella yhden vuoden jatkoajan nyt kaupungissa liikennöivälle Laurentian Transit-yhtiölle.

OMB:n jäsenet Robert McGuire ja Douglas Colbourne suorittivat kuulustelut. Kuulustelujen ensimmäisessä päätösistuntossa kehoitetaan kuitenkin kaupunkia suorittamaan mainostusta eri puolilla Ontariota ja kutsumaan yhtiöitä tutkimaan Sudburyn bussiliikenteen vaatimuksia sillä ymmärryksellä, että yhtiöt aikoisivat myöhemmin tehdä tarjouksia liikennöimisoikeuksien saamiseksi kaupungissa.

VALTUUSTO HYVÄKSYI PUHDISTUSLAITOKSEN

Sudburyn kaupunginvaltuusto hyväksyi tällä viikolla pitämässään kokouksessa ehdotuksen, että kaupunki anoo noin $4,000,000 hintaisen likaviemärivesien puhdistuslaitoksen piirustusten ja rakentamisen hyväksymistä Ontarion Water Resources Commissionilta kuluvan vuoden lokakuun 1 päivään mennessä. Samassa päätöslausunnossa luvataan "myöntää piirustusten hyväksymisen jälkeen urakka kolmen kuukauden kuluessa laitoksen rakentamiseksi."

DDT:N KOHTALOSTA EI OLE PÄÄTETTY

Pohjois-Ontariosta kerätyn DDT:n kohtalosta ei ole vieläkään tehty päätöstä Ontarion maakuntahallituksessa.

DDt:n käyttö on kielletty Ontariossa ja kunnat ovat keränneet DDT:tä sisältävät hyönteismyrkyt asukkailtaan. Tällä hetkellä niitä on varastoituna noin 2,000 paunaa North Bayssa, josta määrästä noin 1,000 paunaa Sudburyn alueelta tullutta.

MIES KUOLLEENA AUTOTALLISSAAN

Val Caronissa asunut 46-vuotias Albert Ross löydettiin istumassa autossaan omassa autotallissaan maanantaina ja hänen ilmoitetaan kuolleen häkämyrkytykseen.

Poliisit tutkivat tapausta ja tri J. A. Pidutti nimitettiin kuolemansyyntutkijaksi, mutta tapauksen johdosta ei suoriteta kuulustelua.

Ross oli työskennellyt Incon jalostimolla 28 vuotta.

"PUHDISTUSVIIKKO"

Sudburyn alueen terveysvirasto päätti tällä viikolla pitämässään kuukausikokouksessaan, että toukokuun 11 ja 16 päivän välinen viikko julistetaan yleiseksi "puhdistusviikoksi."

"Puhdistusviikon" tarkoituksena on poistaa kaikki talven aikana kerääntyneet jätteet ja romut pihoilta, takapihoilta ja kaduilta.

Edellisinä vuosina kaikki terveysviraston piiriin kuuluvat kunnat ovat hankkineet ylimääräisiä kuorma-autoja ja työläisiä "puhdistusviikon" ajaksi jätteiden ja romujen kaatopaikalle kuljettamista varten.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

Elias Koivisto kuollut

Elias Koivisto, 181 Elgin kadulta, kuoli viime maanantaina. Hän oli 66 vuoden ikäinen. Tapahtumasta ei ole saatu yksityiskohtaisempia tietoja paitsi se, että Koivisto haudataan Jackson & Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan tänään torstaina, kello 3 ip.

CIA:ta palvelee oma lentoyhtiö

New York. — Eräs Yhdysvaltain suurimmista lentoyhtiöistä, "Air America" on itse asiassa Yhdysvaltain tiedustelupalvelun CIA:n eräs lonkero, kirjoittaa amerikkalainen julkaisu Newsweek. Lehti toteaa, että vaikka "Air American" nimellisenä omistajana on "Pacific Corporation"-yhtymä, niin "Air America" on CIA:n täydellisessä hallinnassa.

Tällä lentoyhtiöllä on 150 rahtikonetta ja sen palveluksessa n. 400 lentäjää. Useat näistä lentäjistä ovat osallistuneet Vietnamin sotaan.

CIA käyttää "Air America"-yhtiötä erityisesti Kaakkois-Aasiassa, missä tämän yhtiön koneet kuljettavat sotavankeja sekä vievät vahvistusjoukkoja ja sotatarvikkeita Etelä-Vietnamin vuoristoseuduille. Erityisen tunnetuksi yhtiö on tullut Laosissa, missä sen paikallinen johto on myöntänyt, että yhtiön koneet kuljettavat joukkoja, sotatarvikkeita ja suorittavat muita sotilaallisen merkityksen omaavia kuljetuksia.

Apollo 13 lähtö voi viivästyä

Cape Kennedy. — Apollo 13 kolmen avaruuslentäjän ilmoitetaan olleen kosketuksissa tuhkarokkobasillien kanssa ja sen sanotaan voivan johtaa tämän $375 miljoonaa maksamaan tulleen kuumatkan viivästymiseen.

Yhden astronautin 4-vuoden ikäisellä pojalla ilmoitetaan olleen tuhkarokon ja jos kokeet osoittavat, ettei astronauteilla ole tarpeeksi vastustuskykyä tautiin, niin lauantaiksi suunniteltu kuumatka joudutaan siirtämään ainakin toukok. 9 päivään asti.

IKKUNOITA, OVIA JA KEHYKSIÄ
Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna, kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTÖMIÄ IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä kehykset — kootaan liiman kanssa.
SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

DOMINION LP LEVYJÄ

LP 93033 — SUOMALAISTA HUUMORIA — Simo Salminen: Pornolaulu, Keltainen jäänsärkiä, Arabi-Ahab, Tango Pelargonia, Rotestilaulu, Regina Rento, Jäkäti-Jäk, Raikuli-Polkka. MATTI JURVA: Savonmuan Hilima, Turun surusilmä, Viipurin Vihtori, Jätkän lauantai, Pigalle.

LP 93034 — GEORG MALMSTEN: Meripojan preivi, Seiskari, Nikkelimarkka, Saarijärven Liisa, Aallokko kutsuu, Amalia, Heilini sinisistä silmistä, Katariinan kamarissa, Kaunis valhe, Terveisiä ulapalta, Suurin onni, Muistelo, Hymyhuulin, Saariston Sirkka, Ella, Kahden venheessä, Metsäpirtti, Vetoketju.

LP 93035 — OLAVI VIRTA: Kun ilta ehtii, Annabella, Kuinka saattoitkaan, Aamu Airistolla, Tähti ja meripoika, Punatukkaiselle tytölleni, Sä et kyyneltä nää, Mustalaistango, Leirinuotiolla, Punaiset lehdet, Hurmio, Kultainen nuoruus, Hopeinen kuu, Romanesca, Öiset kitarat, Assuncion.

LP 93036 — HUMPPA VEIKOT, laulua: Teijo Joutsela: Pohjola, Tulipunaruusut, Alaska, Riippakoivun alla, Petsamo, Imatra, Uralilin, Katinka, Kuusamo, Silmät tummat kuin yö, Sulamith, Bublitshki, Lentävä Hollantilainen, Valamo, Pyhäjärvi, Vesivehmaan Jenkka, Puuseppä, Tammerkoski.

HINTA $2.98
ynnä 5% myyntivero Ontariossa
Postitse lähetettynä lisättävä postikulut seuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 45c	1—2 levyyn 50c	1—2 levyyn 55c
3—4 levyyn 65c	1—2 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

— TILATKAA OSOITTEELLA: —
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. Box 69
102 Elm Street West Sudbury, Ontario

"Syyskäräjillä" tavataan

Kuten sanottu, "Syyskäräjillä" tavataan ensi sunnuntaina, tk. 12 pnä kello 7 illalla. Paikka on Finnish-haali. Haasteen antaa "Suutarin tyttären pihalla" näyttelijät ja kaikkihan tietävät, että kun haaste tulee on se täytettävä. Siis, syyskäräjillä tavataan.

Ovipalkintoja on jo ainakin 60

Osa kevätkarnevaalien ovipalkinnoista on sunnuntaista alkaen nähtävänä Finnish haalilla. Se lisää osaltaan mielenkiintoa tunnetun ja kaikkialla pidetyn "Suutarin tyttären pihalla" näytelmän esitykseen, mikä tapahtuu Finnish haalilla sunnuntai-iltana.

Rekisteröitsijä Senja Suksi ilmoitti keskiviikko-iltaisessa kokouksessa, että kevätmarkkinoille on jo saatu 56 ovipalkintoa — miesten ja naisten valmistamia tai muuten hankkimia arvokkaita käsitöitä ja muita. Lisää palkintoja on tulossa. Varmuudella voidaan sanoa, että ovipalkintoja on jo yli 60, ja että niitä voi kertyä huhtikuun 18 päivään mennessä ennätysmääräisesti. Kaikki ovipalkinnot ovat käytännöllisiä ja siis rahanarvoisia. Rahalla mitaten on tietenkin totta, että jotkut ovipalkinnot ovat kalliimpia kuin toiset. Uusista lahjoituksista pitää erikoisesti mainita Uuno Korpisen tekemä todella hieno pöytä.

Ja kuten sanottu, sunnuntaina tulee huomattava osa niistä näytteille Finnish haalin juhlasaliin. Sieltä saa myös ostaa markkinatanssien ovilippuja ken niitä haluaa, ja mikäli niitä vielä riittää. Kevätkarnevaalitunnelmissa Finnish haalille ensin "Suutarin tyttöä" katsomaan ja sitten riemukkaisiin markkinatansseihin huhtikuun 18 pn iltana.

— Makkaratikun veistäjä.

"Can-Can" laulu- ja tanssinäytelmä Pariisin elämästä

Cole Porterin "Can-Can" esitetään huhtikuun 15:sta 18. päivään Sudburyn High School auditoriumissa. Sen tuottaja on Theatre Sudbury — sama ammattilaisryhmä, joka niitti kunniaa "Taste of Sudbury '67" ja '69 esityksillään. Pääosalla esiintyy Sudburyn hyvin pidetty ja suomalaisille tunnettu näyttelijätär Helen Grenon. Hänen vastapelurinaan on Bill Hart jolla on pitkäaikainen näyttämökokemus Euroopassa ja myös Canadassa. Hän kuuluu myös Laurentian yliopiston draamayhtyeeseen.

"Can-Can" tanssijat ja laulajat, mukana suomalaisiakin, tuovat raikkautta ja iloa ihaniin "Can-Can" lauluihin, jotka on kirjoittanut tunnettu mestari, Cole Porter. "Can-Can'in" on ohjannut Mickey Merriam ja tanssit Natasha Sawchuk.

Liput ovat nyt myynnissä Melody Music kaupan konttorissa. Kiirehtikää ostamaan lippunne, ne menevät nopeasti.

Mustat pantterit vaativat $10 milj.

Los Angeles. — Mustien pantterien (Black Panthers) puolue on esittänyt $10 miljoonan vahingonkorvausvaatimuksen Los Angelesin poliisilaitosta vastaan. Puolueen haasteessa sanotaan, että poliisit ovat aiheuttaneet vähintään 100 tapauksessa häiriötä puolueelle.

Tällä viikolla esitetyssä vahingonkorvaus vaatimuksessa nimetään vastaajina myös kaupungin pormestari Sam Yorty, yleinen syyttäjä Evelle Younger, poliisipäällikkö Edward M. Davis, kaupunginvaltuusto, poliisikomissio ja sheriffi Peter J. Pitchess.

Armeijan lääkäriä epäillään murhista

Fort Bragg, N.C. — USA:n armeijan taholta sanottiin tällä viikolla, että armeijan erikoisjoukkojen (Green Berets) erästä lääkäriä "kuulustellaan epäiltynä" vaimonsa ja kahden nuoren tyttärensä murhasta. Murhat tapahtuivat noin seitsemän viikkoa sitten.

Lääkäri-kapteenin, 26-vuotiaan Jeffrey R. MacDonaldin kerrotaan sanoneen heti murhien tapahduttua, että kolme miestä ja yhden tytön käsittänyt "hippiejoukko" murhasivat hänen vaimonsa ja lapsensa sekä haavoittivat häntä itseään.

Armeijan ilmoitettiin tiedoittaneen lääkäri-kapteenille tällä viikolla, että hänellä on oikeus hankkia lakitieteellinen neuvonantaja ja kieltäytyä vastaamasta kysymyksiin.

Armeijan eräs puhemies sanoi, ettei kapteenia vastaan ole nostettu syytettä, mutta hänet on määrätty kotiarestiin.

Sotapoliisit löysivät lääkärikapteenin, jolla oli useita haavoja rinnassa, 26-vuotiaan vaimonsa ruumiin vierestä pariskunnan makuuhuoneesta ja kahden lapsen ruumiit löydettiin omista vuoteistaan toisessa makuuhuoneessa.

MacDonald kutsui itse sotapoliisit puhelimella asuntoonsa helmikuun 17 päivän aamuna.

Röntgenillä USA:ssa kaappauksia vastaan

Washington. — Yhdysvalloissa ryhdytään vahvistamaan matkustajakoneiden ohjaamoiden seinät luodin kestäviksi, jotta saataisiin estetyksi ilmarosvojen kaappaukset, ilmoitettiin torstaina Washingtonissa.

Ilmoituksen asiasta antoi kuljetusministeri John Volpe. Hän kertoi lisäksi, että lentoyhtiöt ryhtyvät läpivalaisemaan matkustajia ja heidän matkatavaroitaan estääkseen aseiden tai pommien viemisen koneisiin. Volpe ei kuitenkaan sanonut, koska nämä uudet määräykset tulevat voimaan.

Päätökseen on ilmeisesti vaikuttanut tapaus, jolloin erään amerikkalaisen matkustajakoneen toinen ohjaaja sai surmansa ja toinen haavoittui ilmarosvon luodista. Yhdysvaltain kuljeusministeriö saattaa vielä tehdä päätöksen, jossa vaaditaan lentoyhtiöitä ryhtymään järjestelyihin epäilyttävien henkilöiden paljastamiseksi.

Kolme amerikkalaista lentoyhtiötä on jo ruvennut soveltamaan tällaista järjestelmää, joka vaatii erikoiskoulutettua henkilökuntaa tarkkailemaan matkustajia.

Ilmaklosetti 1990-luvun uusi niksi

Voimakas ilmasuihku tulee korvaamaan vesiryöpyn "superkäymälöissä" 1990-luvulla.

Näin ennustaa eräs uusi englantilainen yhtiö, joka on aloittanut viisivuotisen tutkimus- ja kehittämisohjelman selvittääkseen ympäristön saatusmiskysymyksiä ja tarjotakseen neuvontapalveluja kaikille maille.

Englannin kotitalouksissa on päivittäinen vedenkulutus nyt 24,548 miljoonaa litraa. On arvioitu, että joka kerta kun britti käyttää toalettia, tarvitaan keskimäärin 11 litraa vettä siirtämään jätteet puhdistuslaitokseen.

"Tähän tarkoitukseen menee siis kallista vettä 1,227 miljoonaa litraa päivässä", sanoo yhtiö nedustaja. "Vesipula uhkaa jo nyt, joten miksemme kehittäisi ilmakäyttöisiä käymälöitä? Ilma on halvempaa, ja vaikka ilmaklosetti saattaa kuulostaa tällä hetkellä peräti mielikuvitukselliselta, se voi tulla välttämättömäksi 1990-luvulla, jolloin Englannin väkiluku lienee jo lähes 70 miljoonaa".

KANSAN SUOSION VOITTANEET VUOTUISET
KEVÄTKARNEVAALI — MARKKINATANSSIT
Finnish-haalilla, Sudburyssa
Lauantaina, huhtikuun 18 pnä
alkaen kello 7.30 illalla
KYMMENIÄ ARVOKKAITA LAHJAVOITTOJA
hieno puutarhakiikku, hyvä saunan kiuas, pihatuoleja, pöytiä, maalauksia, tyynyjä, hieno vuodepeite, sukkia, esiliinoja, mattoja ym.
Soittaa LEO NIEMEN YHTYE
Simaa tavallisen ravintolatarjoilun lisäksi
OVILIPUT 25c TAI 5 KPL. $1.00
KAIKKI TERVETULLEITA!

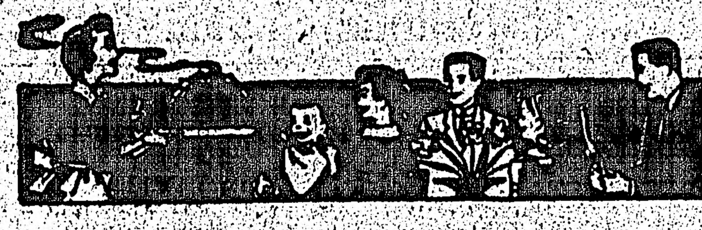

KODIN PIIRISTÄ
TOIMITTANUT EEVA

Kankaiden nimityksistä

Eritoten keväisin kerrotaan lehtien naisten palstoilla paljon kankaista. Muotinäytösten yhteydessä vilahtelevat mitä erilaisimmat nimikkeet. Monia kankaita valmistetaan useilla eri tavoilla erilaisista raaka-aineista, raaka-aineyhdistelmistä ja sekoituksista. Luonnonsilkkiloimeen voidaan kutoa esim. raionsilkkikudetta, nailonloimeen villakudetta jne. Kankaiden tunnusta ja ulkonäöstä on usein vaikea päätellä niiden kokoomusta. Ohessa käymme läpi aakkosellisessa järjestyksessä eräitä usein mainittuja kangaslaatuja.

Alpakka kudotaan puuvillaloimeen ja nykyään usein tekokuituloimeen (raionsilkki, asetaatti, nailon). Kuteena on amerikkalaisen laamaeläimen alpakan villa, joka antaa kankaalle kauniin ja pehmeän pinnan. Käytetään mm. naisten leninkeihin.

Angora on hyvin pehmeä ja ilmava kangas, joka on saanut nimensä ja tunnusomaisen näkönsä villaan sekoitetuista angorakaniinin karvoista, jotka värjäyksen jälkeen erottuvat hyvin villasta ja näkyvät kankaan pinnasta pohjaväriä vaaleampina.

Batisti on 2-vartista ohutta puuvillakangasta, josta valmistetaan mm. nenäliinoja ja puseroita.

Boucle-kankaat ovat silmu- tai nyppypintaisia, mikä saadaan aikaan erikoiskierteisillä silmulangoilla. Laadut paksuhkoja naisten takeiksi sopivia, mutta myös ohuempia leningeiksi sopivia.

Brokadi on kuviollista jacquardikangasta, jota käytetään mm. iltapuvuiksi, paksumpia laatuja myös verhoiksi ja verhoilukankaiksi. Brokadilla tarkoitetaan usein kangasta, jossa mallikuviot ovat koholla tasaisesta pohjasidoksesta esim. satiinipohjasta. Kuteena käytetään usein kulta- tai hopealankoja.

Chintz on usein suurikuvioista painettua puuvillakangasta, jonka pinta on käsitelty vahalla kiiltäväksi ja vettähylkiväksi. Käytetään verhoilutarkoituksiin.

Cloque on pinnaltaan epätasaisen rakkulamaista, mikä on saatu aikaan siten, että 2-vartisessa aluskankaassa on käytetty kreppilankoja, jotka vetävät kangasta kokoon niin, että oikea puoli tulee rosopintaiseksi. Cloque kudotaan tavallisesti jacquardkoneille, jolloin kohokuviot saattavat olla hyvin erimuotoisia. Käytetään mm. puseroina, vierailu- ja juhlapukuina.

Diagonaali on kangasta jossa on silmiinpistävä toimikas-raidoitus (kankaan sidoksesta muodostuvat toimiviivat kulkevat kankaan oikealla puolella tavallisesti vasemmalta oikealle). Mainittakoon upseeridiagonaali, joka on täysvillaista kampalankakangasta. Halvemmissa laaduissa saattaa olla puuvillaloimi ja karstalankakude.

Drape on korkealaatuinen, ohuehkoista langoista valmistettu kangas, jota käytetään enimmäkseen miesten juhlajukuihin. Tunnusomaista sille ovat kankaan oikealla puolella kulkevat ohuet toimikasviivat.

Elastikankaat ovat joustavia urheilu- ja loma-asuihin sopivia kankaita, joissa tavallisimmin loimena on kiharrettu synteettinen lanka ja kuteena raionvilla tai villa.

Flanellit ovat viimeistelyvaiheessa pehmeäpintaisiksi nukattuja kankaita. Puuvillaflanellia käytetään moniin tarkoituksiin, mm. lasten varusteiksi. Villaflanelli on nykyisin muodikas sekä naisten että miesten puvuissa.

Gabardiini on toimikassidoksinen kangas, jossa toimiviivat ovat erittäin jyrkät ja voimakkaat. Gabardiineja valmistetaan villa-, kampa- ja karstalangoista, puuvillasta tai siten, että loimi ja kude ovat eri raaka-ainetta.

Jacquard-nimitystä käytetään erityisillä jacquard-koneilla kudotuista kankaista, jotka saattavat olla melkein mielivaltaisen kuviollisia.

Jersey tarkoittaa oikeastaan ohuehkoksi päällystrikooksi valmistettua neuletta, mutta nimitystä käytetään myös villakankaasta, jossa on trikooraitoja muistuttava heikosti raidallinen kuosiefekti.

Kreppikankaat ovat pinnaltaan kovan rosoisia, joustavia ja suhteellisen rypistymättömiä. Käyttämällä erilaisia kankaan rakenteita saadaan aikaan kreppikangastyyppejä, kuten Crepe Georgette, Crepe de Chine. Edellistä käytetään leningeiksi ja jälkimmäistä huokeutensa vuoksi puseroiksi, leningeiksi, ja vuorikankaiksi.

Ripseihin kuuluu suuri ryhmä kankaita, joille on ominaista kuteensuuntainen vakomaisuus.

Sametti on nukkapintainen kangas. Nukka voi olla tasapintainen tai vakoja muodostava. Erittäin kestävä nukka on raionsametissa.

Sarka on karkeasta villakangaslangasta valmistettu vanutettu, höyrytetty ja nukattu paksu kangaslaatu, jota käytetään työpuvuiksi ja päällystakeiksi.

Sarssi on sheviotin tapainen hienosta merinolangasta, puuvillasta, silkistä tai raionsilkistä valmistettu yksivärinen kangas.

Sheviotti on karkeahkoista villoista valmistettua toimikassidoksista hyvin kulutuksen kestävää kampalankakangasta. Ohuempia laatuja käytetään leningeiksi, paksumpia miesten puvuiksi, kävelypuvuiksi ja päällystakeiksi.

Tweed-nimi tulee Skotlannissa olevasta Teed-josta, jonka varrella kangasta alunperin valmistettiin kotikehruisista langoista. Tweedeille tyypillistä on värivaikutelma, joka aikaansaadaan siten, että erivärivärit villaerät karstataan ja kehrätään yhteen. Tweedit eivät ole nukitettuja.

Ryppyjen oikominen

Villakankaat ja siliäviksi käsitellyt raionkankaat saadaan oikenemaan ripustamalla ne kylpyammeeseen lasketun kuuman veden yläpuolelle, jolloin vedestä nousevan höyryn vaikutuksesta rypyt hellävaraisesti oikenevat. Kostealla ilmalla vaatteet voidaan ripustaa ulos oikenemaan. Usein on tartuttava silitysrautaan ryppyjen oikaisemiseksi ja silloin olisi tiedettävä, mitä raaka-ainetta silitettävä kangas on, sillä eri kuiduillahan on omat silitysläpötilansa. Sekoitekankaat on käsiteltävä arimman kuitulaadun mukaan. Jos on epätietoinen kankaan kokoomuksesta, on sopivaa lämpöä kokeiltava esim. saumanvaraan tai erilliselle tilkulle. Tällainen kokeilu on tarpeen siksikin, että eri silitysraudoissa samalle kuidulle tarkoitetut lämpötila-asteikot saattavat vaihdella melko paljon.

Pieniä neuvoja

Ennen uusien tapettien laittoa halutaan usein saada entiset tapetit alta irroitettua. Tämä käy kätevästi vedessä kostutetulla maalirullalla. Siitä ei vesi valu kuten tavallisella sienellä liottamalla ja jälkikin tulee tasaisempaa ja parempaa, sanovat keinoa kokeilleet. Kaksi sivelyä pitäisi irroittaa tapetit seinästä.

Lasikuidusta (fibreglass) valmistettuja lampunvarjostimia voi pestä kotioloissa. Niissä mahdollisesti muuta ainetta olevat koristeet poistetaan ja varjostin upotetaan lämpimään veteen, jossa on hyvää pesuainevaahtoa. Pahimmin likaantuneita kohtia voi kevyesti harjata. Virutetaan hyvin ja ravistetaan enin vesi pois. Sitten kuivataan pehmeällä pyyhkeellä, etenkin metalliset kehykset ruostumisen ehkäisemiseksi. Tuulisella ilmalla varjostimen voi viedä ulos kuivamaan tai sisällä kuivattaa tuulettimen lähellä.

SUDBURYN LAULUMIESTEN
10-VUOTIS
JUHLAKONSERTTI
Laurentian yliopiston juhlasalissa
Sunnuntaina, huhtikuun 19 pnä, klo 3 ip.
SOLISTIKUORONA TORONTON MIESLAULAJAT
Avustajina laulajina m.m. Detroitista y.m. kuoroista
LIPUT $1.00 KOULULAISET 50c